

HƏFTƏ İÇİ

MÜSTƏQİL İCTİMAİ-SİYASİ QƏZET

www.hafta.az

№ 33 (3357)

Şənbə / 3-5 aprel 2021-ci il

Qiyməti 40 qəpik

Şuşaya "İsgəndər"i kim atıb

Ermənistan, yoxsa Rusiya?!

edilməyib. Bu məlumatı Rusiya Prezidentinin mətbuat katibi Dmitri Peskov yayıb. O, bunun artıq təsdiq edildiyini bildirib. Ermənistan Baş Qərargah rəisi Artak Davtyan "İsgəndər" raketlərinin II Qarabağ savaşında tətbiq edilməsi sualını cavablandırmaqdan imtina edib. O, jurnalistlərin bu sualı barədə heç bir şey deyə bilməyəcəyini söyləyib. Məsələyə beynəlxalq ekspertlərin yanaşmaları da maraqlıdır.

■ Rusiyalı politoloq Qırıqori Trofimçukun sözlərinə görə, "İsgəndər" raketləri haqda o qədər fərqli ehtimallar var ki, bunun sonu görünür. Ermənistan baş naziri Nikol Paşinyanın "İsgəndər" raketləri ilə bağlı dediyi sözlər Qarabağ müharibəsindən sonra deyil, əvvəllər söylənsəydi, onların bir dəyəri olardı: "İndiki halda bu sözlər öz məğlubiyyətinin günahını başqasının ayağına yazmaq cəhdindən başqa bir şey deyil. Azərbaycanlıların yerləşdiyi ərazilərə raket zərbələrini Rusiya tərəfinin endirdiyini söyləmək yumşaq desək, ən azından, qəribə olardı. Belə olan halda, dərhal ikinci Qarabağ müharibəsinin gedişatını kökündən dəyişdirəcək bütün lazımı dəlillər tapılardı. Xüsusilə ABŞ Bakı ilə Moskvanı bir-birinə qarşı qoymaq üçün mütləq bu versiyadan istifadə edərdi".

■ "Nyu.ru" nəşri isə məsələyə bir qədər fərqli yanaşır. Bildirilir ki, ANAMA-nın son tapıntıları artıq Moskvanın reputasiyasını təhdit etməyə başlayır: "Burada əsas problem odur ki, hərbi əməliyyatlar zamanı "İsgəndər" kompleksləri düşmənin canlı qüvvəsinə qarşı yox, hava hücumundan müdafiə, aeroport və digər hərbi infrastrukturalarının dağıdılması üçün tətbiq olunur. Qeyri-rəsmi məlumatlara görə, tapılan qalıqlar raket kompleksinin Rusiya üçün nəzərdə tutulan variantıdır. Bu məlumat həm Ermənistan, həm də münaqişənin həllində moderatorluğu əlinə alan Rusiyani hədəfə çevirir. Ortaya çıxan faktlar Paşinyanın Qara-

bağ klanına qarşı mövqelərini gücləndirə bilər. Digər tərəfdən, Ermənistanın "İsgəndər" raketlərinin eksport yox, Rusiya variantını tətbiq etməsi Rusiya Silahlı Qüvvələrinə də kölgə salır. Sosial şəbəkələrdə kimlərsə tərəfindən Ermənistan bu silahların qeyri-qanuni satılması ilə bağlı iddialar səsləndirilir. Təbii ki, Kreml qəti şəkildə bu ehtimalı rədd edir. Həm də Rusiya və Azərbaycan arasında strateji tərəfdaşlıq mövcuddur. Belə durumda Kremlin münaqişə tərəflərindən birinin mövqeyini tutması bir qədər çətinidir.

■ Politoloq Fərhad Məmmədovun da məsələyə yanaşması maraqlıdır. Onun sözlərinə görə, "İsgəndər" sistemlərinin tətbiqi qərarı həll edildikdən sonra iki variant qalır: "Birinci variant - raketlər Rusiyanın icazəsi olmadan atılıb. Bu, aşkarlandıqda isə Moskvanın onları məhv etməkdən başqa yolu qalmayıb. Ona görə də raketlər Paşinyanın dediyi kimi, 10 faiz partlayıb. İkinci variant - raketlər Moskvanın xəbəri olmadan çərçivəsində atılıb və onu Azərbaycan Hava Hücumundan Müdafiə Qüvvələri məhv ediblər".

Göründüyü kimi, hələ də bir çox sual açıq qalmaqdadır. Yalnız bir ehtimal özünü doğrultub. Vətən Müharibəsinin gedişində sivil yaşayış yerlərinə atılması beynəlxalq qanunlarla qadağan edilən "İsgəndər" ballistik raketləri Azərbaycan şəhəri olan Şuşaya atılıb. Bu fakt bir daha Ermənistanın hərbi cinayət törətdiyini təsdiqləyir. Qalır məsələyə Azərbaycanı hər fürsətdə hədəf seçməyi özünə "borc bilən" beynəlxalq təşkilatlar və dövlətlərin ədalətli yanaşması...

■ "Nyu.ru" nəşri isə məsələyə bir qədər fərqli yanaşır. Bildirilir ki, ANAMA-nın son tapıntıları artıq Moskvanın reputasiyasını təhdit etməyə başlayır:

"Burada əsas problem odur ki, hərbi əməliyyatlar zamanı "İsgəndər" kompleksləri düşmənin canlı qüvvəsinə qarşı yox, hava hücumundan müdafiə, aeroport və digər hərbi infrastrukturalarının dağıdılması üçün tətbiq olunur. Qeyri-rəsmi məlumatlara görə, tapılan qalıqlar raket kompleksinin Rusiya üçün nəzərdə tutulan variantıdır. Bu məlumat həm Ermənistan, həm də münaqişənin həllində moderatorluğu əlinə alan Rusiyani hədəfə çevirir. Ortaya çıxan faktlar Paşinyanın Qara-

MÜSAHİB

"Erməni diasporu Almaniya - Azərbaycan əlaqələrində ciddi rol oynamağa başlayıb"

Mustafa Ekski Ekşioğlu, Almaniya yayımlanan Medya.Berlin xəbər saytının redaktoru

Sirr deyil ki, Azərbaycan torpaqlarının Ermənistanın işğalından qurtarılması üçün apardığımız 44 günlük şanlı hərbi əməliyyatlar zamanı Almaniya birmənalı şəkildə Azərbaycanın ədalətli işinə kölgə salmağa çalışır, açıq və ya gizli şəkildə Ermənistanı dəstəkləyirdi. Müharibə ortalama 5 ay əvvəl Azərbaycan Ordusunun qələbəsi ilə başa çatıb, Ermənistan təslim aktını imzalayıb. İşğaldan azad edilmiş torpaqlarda bərpa-quruculuq işlərinə start verilib. Buna baxmayaraq, Almaniya həm dövlət səviyyəsində, həm də mətbuat müstəvisində ölkəmizə qarşı düşmənçilik siyasəti yürüdür.

Almaniya kimi böyük və Avropanın lokomotivi olan bir ölkədə Azərbaycan haqqında tanıtım və təbliğat işləri artırılmalıdır

► Səf. 5

MEDIA

Jurnalistlərə hansı imtiyazlar verilsin?

■ Jurnalistə imtiyaz yox, işinə hörmətlə yanaşılması lazımdır...

■ Bizdə də jurnalistlərin metrodan və digər ictimai nəqliyyatdan istifadəsi zamanı müəyyən güzəştlərin əldə etmələrini istərdim...

■ İş stajına görə media kartının 2 qrupa -10 il və daha yuxarı bölünməsi nəzərə alınsın... ► Səf. 6

GÜNÜN FOTOSU...

Ziya Bünyadov prospekti, 1 ünvanında 60-dan çox ağac kəsilib...

GÜNÜN SİTATI

"Azərbaycan üzərinə götürdüğü öhdəliklərə tam sadıqdır və üçtərəfli bəyanata uyğun olaraq bütün hərbi əsirləri Ermənistanə qaytarıb"

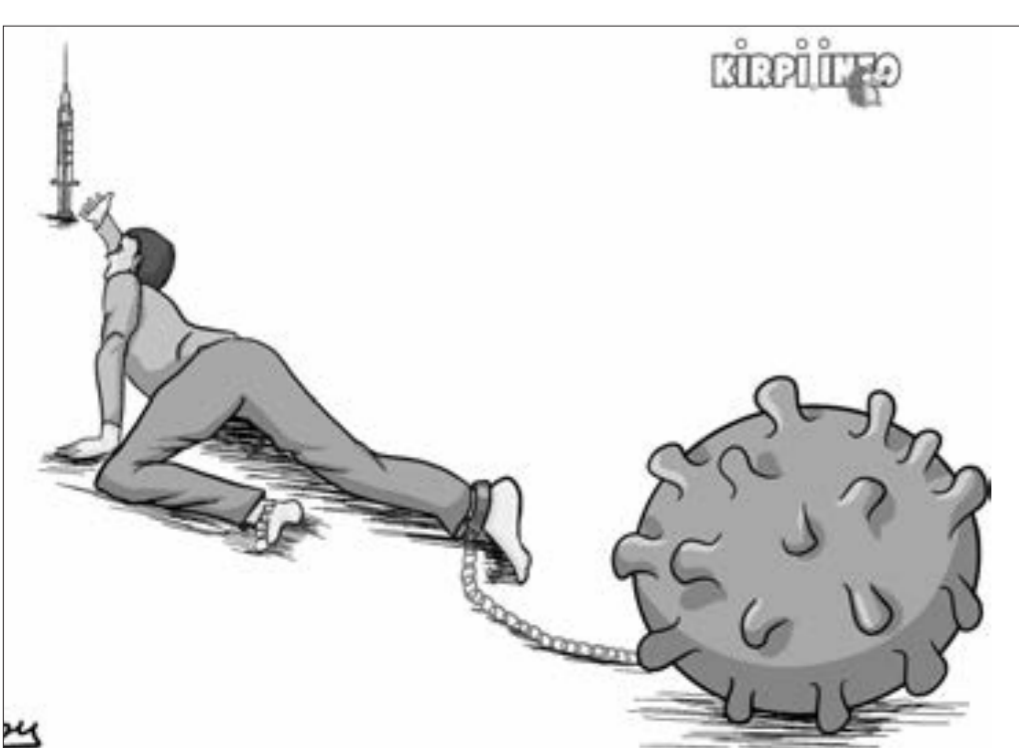
Ceyhun Bayramov, Azərbaycanın xarici işlər naziri

Göründüyü kimi, müharibənin başa çatmasından 4 aydan çox vaxt keçməsinə baxmayaraq, Ermənistanın Azərbaycan ərazilərinə Rusiyanın ən güclü ballistik raket sistemləri sayılan və 2016-cı ildə İrəvanın hərbi balansına verilən "İsgəndər" raketlərini atması ilə bağlı müzakirələr sönükmək bilmir. Bununla bağlı müxtəlif rəsmi bəyanatlar verilir.

Tapılan qalıqlar bu iddiaların doğru olduğunu təsdiqləyir. Bununla belə, Rusiya və Ermənistan siyasi və hərbi dairələrinin prosesin son gedişatı ilə bağlı bəyanatları da maraqlıdır. Qarabağda savaş zamanı "İsgəndər"lərdən istifadə

KARİKATURA

Dünyada peyvəndlərin bölgüsündə ədalətsizlik...

"İlk sınaq məhz Aprel döyüşləri idi..."

Şair Ramaldanov, ehtiyatda olan polkovnik Azərbaycan Ordusu aprel döyüşlərində qısa müddətdə həmin xətti yarıdı, strateji yüksəklikləri azad etdi. ► Səf. 3

STATİSTİKA

■ Bu ilin yanvar-mart aylarında ARDNF-in "Şahdəniz" qaz-kondensat yatağından əldə etdiyi gəlirləri 29 166 min ABŞ dolları təşkil edib ki, bu da illik müqayisədə 5,14 dəfə azdır.

Ötən ilin yanvar-martında (ARDNF) "Şahdəniz" qaz-kondensat yatağından əldə etdiyi gəlirlərin həcmi 150 mln. dollar təşkil edib.

► Səf. 3

Siyasi partiyaların gənclər təşkilatları

PREZİDENTİN İŞ GÜNÜ

Prezident İlham Əliyev Qoyuluş gücü 230 MVt olan günəş elektrik stansiyasının tikintisi ilə bağlı pilot layihənin həyata keçirilməsi tədbirləri haqqında sərəncam imzalayıb.

Sərəncama əsasən Nazirlər Kabinetinə tapşırıqlı ki, qoyuluş gücü 230 MVt olan günəş elektrik stansiyasının tikintisi ilə əlaqədar "İnvestisiya müqaviləsi"nin, "Enerji alqı-satqı müqaviləsi"nin, "Ötürücü şəbəkəyə qoşulma müqaviləsi"nin, "Torpaq icarə müqaviləsi"nin, "Birbaşa razılaşma"ların və "Müstəqil mühəndis müqaviləsi"nin imzalanması ilə bağlı zəruri tədbirlər görsün; Azərbaycan Respublikasının Hökuməti adından imzalanmış müvafiq müqavilələri təsdiq üçün Azərbaycan Respublikasının Prezidentinə təqdim etsin; Azərbaycan Respublikasının Maliyyə Nazirliyi, Azərbaycan Respublikasının Energetika Nazirliyi və "Azərenerji" Açıq Səhmdar Cəmiyyəti ilə birlikdə bu sərəncamın 1-ci bəndində göstərilən "İnvestisiya müqaviləsi"ndə və "Enerji alqı-satqı müqaviləsi"ndə nəzərdə tutulan öhdəliklərin yerinə yetirilməsi üçün zəruri tədbirlər görülməsini təmin etsin; aidiyyəti qurumlarla birlikdə pilot layihənin həyata keçirildiyi ərazilərdə zəruri xarici və daxili infrastrukturun təkmilləşdirilməsi, günəş elektrik stansiyasının bu sərəncamın 1-ci bəndində göstərilən "Enerji alqı-satqı müqaviləsi"ne və "Ötürücü şəbəkəyə qoşulma müqaviləsi"ne uyğun olaraq, nəzərdə tutulan vaxtda və parametrlərlə ötürücü şəbəkəyə qoşulması, eyni zamanda, layihənin vaxtli-vaxtında yerinə yetirilməsini təmin etmək üçün tələb olunan digər inzibati və texniki məsələlərin icrası istiqamətində müvafiq tədbirlər görülməsini təmin etsin; Bakı şəhərinin və Abşeron rayonunun inzibati ərazilərində qoyuluş gücü 230 MVt olan günəş elektrik stansiyasının tikiləcəyi ərazilər üzrə dövlət torpaqlarının icarəyə vermək hüququ ilə Azərbaycan Respublikası Energetika Nazirliyinin daimi istifadəsinə verilməsi üçün müvafiq tədbirlər görülməsini təmin etsin; bu sərəncamdan irəli gələn digər məsələləri həll etsin.

Əhməd Əhmədzadə Azərbaycan Meliorasiya və Su Təsərrüfatı Açıq Səhmdar Cəmiyyətinin sədri vəzifəsindən azad edilib. Bu barədə Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev sərəncam imzalayıb.

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev aprelin 2-də Türkiyə Respublikasının ticarət naziri xanım Ruhsar Pekcanın rəhbərlik etdiyi nümayəndə heyətini qəbul edib.

Ruhsar Pekcan Türkiyə Prezidenti Rəcəb Tayyib Ərdoğanın salamlarını dövlətimizin başçısına çatdırdı. Prezident İlham Əliyev də Rəcəb Tayyib Ərdoğanın salamlarına görə minnətdarlığını bildirdi, onun da salamlarını Türkiyə Prezidentinə çatdırmağı xahiş etdi.

Türkiyədə Azərbaycanın uğurlarından qürur duyulduğunu deyən Ruhsar Pekcan Vətən müharibəsi zamanı türk xalqının Azərbaycandakı hadisələri və Prezident İlham Əliyevin fəaliyyətini yaxından izlədiyini, qazanılan uğurlara sevindiklərini bildirdi.

Prezident İlham Əliyev Türkiyə xalqının dəstəyini hər zaman hiss etdiyini və Vətən müharibəsində də Türkiyə ictimaiyyətinin Azərbaycanın yanında olduğunu vurğuladı. Dövlətimizin başçısı müharibənin ilk günündən Türkiyə Prezidenti Rəcəb Tayyib Ərdoğanın verdiyi önəmli bəyanatları yüksək qiymətləndirdi.

Prezident İlham Əliyev Vətən müharibəsində Türkiyə mətbuatının fəaliyyətinə toxundu, müharibə ilə bağlı məlumatların dünyaya yayılmasında onun xüsusi rolunu yüksək qiymətləndirdi. Həm müharibə zamanı, həm də sonrakı dövrdə Türkiyə ictimaiyyətindən çoxlu dəstək məktubları aldığını deyən dövlətimizin başçısı bunun birliyimizin növbəti təzahürü olduğunu bildirdi.

Gündəm

Prezident İlham Əliyevin Türkdillil Dövlətlərin Əməkdaşlıq Şurasının videokonfrans formatında son qeyri-formal Zirvə görüşündə Zəngəzur dəhlizi məsələsinə xüsusi olaraq qabarması bu kommunikasiya yolunun regionun gələcəyi üçün aktuallığını bir daha diqqət mərkəzinə gətirdi. Bəs görəsən, Azərbaycan və qardaş Türkiyə ilə yanaşı, Ermənistanın özü və Rusiya, eləcə də İran üçün əhəmiyyətli olan bu dəhlizin açılmasına İrəvanda hakimiyyətə can atan revanşist güclərlə yanaşı, onlara dəstək verən hər hansı dövlət də əngəl olmaq ki?

10 Noyabr üçtərəfli razılaşmasında Ermənistanın Meğri ərazisindən Naxçıvana yolun açılmasına da qarant kimi imza atmış Kreml son məqamda hansısa maraqları xatirinə qeyri-səmimilik göstərməz ki?

■ 1990-cı illərin əvvəlindən Türkiyədəki siyasi qüvvələrlə münasibətlərə malik olan və rəsmi Ankaranın Zəngəzur dəhlizi məsələsinə hələ o illərdən siyasi gündəmə gətirmək cəhdlərini gözəl bilən AMİP lideri Etibar Məmmədov hesab edir ki, Rusiyanın bu işdə qeyri-səmimilik nümayiş etdirməsi ilk növbədə onun öz nüfuzuna xələl gətirə bilər.

"Həftə içi"ne açıqlamasında siya-sətçi bunları dilə gətirib:

"Zəngəzur dəhlizinin açılması, nəinki region ölkələri, eləcə də Avropa və bir sıra dünya ölkələri üçün də əhəmiyyətli məsələdir. İnşallah, Azərbaycan qardaş Türkiyə ilə birgə yaxın

Etibar Məmmədov, AMİP lideri

“

Bundan geri addım atmaq artıq üçtərəfli atəşkəs sazişindən də üz döndərmək demək olar

zamanlarda bu layihənin həyata keçməsinə nail olmalıdır. Əsas şərtlərdən də biri həmin dəhlizin eks-territoriallik prinsipi əsasında işləməsidir. Bununla da Azərbaycan vasitəsilə Şərqlə Qərbb arasında yeni iqtisadi proseslər baş verəcək. Bu da gələcəkdə ölkəmizi istəməyən qüvvələrin də "ağzını yummaq" istiqamətində vacib bir addım olacaq. Ermənistanın özüdür bu proseslərə cəlb olunaraq bundan istifadə imkanlarının yaranması onun iqtisadiyyatını məhz Zəngəzur dəhlizinin rahat işləməsi prosesinə bağlayacaq. Bu da həmin qəsbkar ölkənin hazırkı təcrid olunmuş durumdan çıxmasına istiqamətlənəcək. Beləliklə, gələcəkdə İrəvanın öhdəliklərindən qaçmasının qarşısı alınacaq. İkincisi, Rusiya üçün də Ermənistan ərazisindən Naxçıvana yol açılması çox vacibdir. Kremlin ondan ötrü hərbi strateji əhəmiyyəti olan Ermənistanla əlaqəsi üçün sovet dövründə də Azərbaycan ərazisindən keçən dəmir yolundan, eləcə də avtomobil yolundan başqa rahat yolu yoxdur. Gürcüstandan avtomobil yolu relyef baxımından da çətinidir və həmin ölkə ilə münasibətlər normal deyil. Hər an Tbilisi bu yolu bağlaya bilər. Onu açmaq üçün Moskva yeni müharibə başlatmalı olar. Odur ki, Rusiyanın da Zəngəzur dəhlizinin açılması prosesinə bağlanması onun dolayısıyla Azərbaycanı asılılığını yaradır.

Bu da dövlətimiz üçün vacib və əlverişlidir. Sözsüz ki, Azərbaycan üçün bu dəhlizin ən böyük əhəmiyyəti Naxçıvanla birbaşa əlaqələrin açılması ilə bu ərazimizin blokadan çıxarılmasıdır. Eləcə də qardaş Türkiyə ilə nəqliyyat əlaqələri xeyli asanlaşacaq. Eyni zamanda Zəngəzur dəhlizi Böyük İpək Yolunun Azərbaycan vasitəsilə şaxələndirilməsinə gətirib çıxaracaq ki, bu da dünyada ölkəmizin nüfuzunu daha da artmasına səbəb olacaq. Ən əsas məsələ isə Türkiyənin Orta Asiyaya yolunu açmaqla bu dəhliz türk dünyasının bütövləşməsində böyük rol oynayacaq".

Etibar Məmmədov Kremlin Zəngəzur dəhlizinin açılmasına mane olacağı təqdirdə, yaranacaq geosiyasi situasiyadan da danışıb. Rusiyanın səmimi olub-olmamasına gəldikdə 10 Noyabr razılaşmasında Zəngəzur dəhlizinin açılması barədə ayrıca bənd mövcuddur və həmin sənədin altında Rusiyanın imzası var. Odur ki, bundan geri addım atmaq artıq üçtərəfli atəşkəs sazişindən də üz döndərmək demək olar. Bu da ilk növbədə, Rusiyanın öz nüfuzuna böyük zərbə vura bilər... Digər tərəfdən, Moskva bunu etməsə, özü də Güney Qafqazdan təcrid etməli olacaq. Çünki bununla Azərbaycanla münasibətləri pozulacaq və Ermənistanla öncə dediyimiz kimi, belə rahat və sərfəli yol tapmayacaq...". - deyər partiya lideri vurğulayıb.

■ "Dəhlizin açılması hər şeydən əvvəl üç böyük ölkənin Türkiyə, Rusiya və İrəvanı istər iqtisadi, istərsə geosiyasi maraqlarından irəli gəlir", - deyən siyasi analitik Tahir Cəfəri "Həftə içi"ne açıqlamasında Zəngəzur dəhlizi ideyasının əslində hələ 5 il öncə Azərbaycanın üstünlüyü ilə davam etsə də, yarımçıq dayandırılmış Aprel savaşıdan sonra siyasi gündəmə gəlməyə başladığını bildirib. "Öncə 2016-cı ildə yazmışam. Azərbaycan artıq onda anti-terror əməliyyatına başlamışdı və torpaqları azad edəcəkdi. Azərbaycan Silahlı Qüvvələrinin Baş Qərargah rəisi, general Nəcməddin Sadiqov Moskvağa dəvət olundu və Rusiya Müdafiə naziri Şoyqunun yanında Ermənistan Müdafiə naziri ilə görüşdülər sonra Qarabağda hərbi əməliyyatlar dayandırıldı. Sual meydana çıxır: bəs 2016-cı ildə nə üçün Kreml Azərbaycanın hücum əməliyyatları dayandırması üçün belə canfəşanlıq etdi?"

Səbəb ABŞ-ın Ermənistanın müdafiəsinə qalxması idi. Onlar Gürcüstanın Poti şəhərinə NATO desantı çıxaracaq idilər. Beləliklə, NATO qoşunları erməniləri Azərbaycanlıların əlinə xilas etmək üçün ordusunu Qarabağda yeridəcək və başda ABŞ olmaqla, NATO ölkələri separatçı erməni rejimini dövlət kimi tanıyaq idilər. Belə olduğu halda, Rusiya yalnız Qarabağı deyil, üstəlik, "Qafqazın qapısı" saydığı Ermənistanı da itirirdi. Bu, İran üçün də təhlükə idi. ABŞ Qarabağı girdikdən sonra anti-İran əməliyyatını başlada bilərdi... Müharibənin o zaman dayandırılmasına səbəb bax, bu amillər idi. Bundan sonra da dünya, o cümlədən ABŞ və Rusiya Qafqazda Azərbaycanın bir güc mərkəzi rolunu oynadığını gördü...

2018-ci ildən başlayaraq Azərbaycan Prezidenti Qarabağın Azərbaycan ərazisi olduğunu bütün dünyaya BMT-dən elan etdi. Ən əsası, BMT-in 4 qərarının yerinə yetirilməsi tələbini qoydu. Ondan sonra Rusiya-Türkiyə-İran tranzit dəhlizinin bu ölkələr üçün iqtisadi əhəmiyyətini ön plana çəkdi. 2018-ci ildə Azərbaycan marağı olan ölkələrə ciddi və produktiv danışıqlar və sazişlər imzalandı. O dövrdə Qarabağın azad olunmasının gerçək iqtisadi bünövrəsi qoyuldu və Azərbaycanın xarici siyasəti bunun üzərində quruldu... 2020-ci ilin əvvəllərindən başlaya-

"Kreml Zəngəzur dəhlizi məsələsində qeyri-səmimilik göstərə bilməz.."

raq isə pandemiya Rusiyanı pis iqtisadi duruma saldıqından, onun Ermənistanı maliyyələşdirmək imkanları azaldı. Həm də Qarabağın işğal altında qalması Rusiya üçün xeyirli olan demiryol tranzitinin qarşısını da alırdı. Bundan əlavə, Ermənistan Rusiya üçün istər siyasi, istər iqtisadi nöqtəyi-nəzərdən ağır yükə çevrilmişdi".

Analitik Zəngəzur dəhlizi məsələsinə birbaşa və rəsmən gündəmə gətirən 2020-ci il 44 günlük savaşı zəfərimizin məhz Ali Baş Komandan İlham Əliyevin çəvik siyasi-diplomatik gedişlərinin nəticəsi olduğunu da ifadə edib.

"Ermənistan 2018-ci ildən başlayaraq anti-Rusiya siyasətinə keçmişdi və bu, Kremlin qıcıqlandırır. Nəticədə Kreml siyasətçiləri Prezident İlham Əliyevin Azərbaycanın Qafqazın tranzit ölkəsinə çevrilməsi layihələrinə ciddi yanaşdılar və anladılar ki, Qarabağın işğalı Rusiyanın geosiyasi məqsədlərinə ziddir. Eyni zamanda daha Ermənistanı dolandıрмаğı elə onun öz üzərinə atdılar.

Beləliklə, Rusiya-Türkiyə iqtisadi və siyasi birliyi yarandı və buna maneəni, yeni Ermənistanın işğalını aradan qaldırmaq məsələsi gündəmə gəldi. Nəticədə Azərbaycan gözənilmədən əks-hücum əməliyyatlarına başladı və cəmi 44 günlük müharibədə torpaqlarının böyük hissəsini işğaldan azad edərək Ermənistanı tamamilə məğlub və miskin bir duruma saldı..."

Tahir Cəfəri Megri-Naxçıvan yolunun rəsmi Vaşinqtonun da marağı dairəsində olduğunu əsaslandıraraq belə deyib: "Sual ola bilər ki, bəs ABŞ 2016-cı ildəki kimi nə üçün 2020-ci ilin 44 günlük savaşı da Ermənistan üçün nəse etmədi? 2018-ci ildən başlayaraq Azərbaycanın tranzit ölkə funksiyasını genişləndirmək məsələsi Vaşinqtonda ciddi iqtisadi təhlillərə səbəb oldu. Bunun ilk növbədə ABŞ dolları üçün dövrüyyənin artmasına ciddi təkan olacağı da qeyd olunur, amma Ermənistanın buna maneə olduğu göstərilirdi. Yeni yeni kommunikasiyaların açılması, tranzitlərin işləməsi ABŞ-ın da iqtisadi maraqlarına uyğun idi..."

Rotşild kimi nəhəng bir olixarx-siyasətçinin Fransada Azərbaycanın Birinci Vitse-Prezidentini qəbul etməsi və sonra Bakıya gəlməsi ilk növbədə Azərbaycanın dünya iqtisadi sistemində oynayacağı real rol göstərir. Bundan əlavə, Azərbaycan Prezidenti, eyni zamanda Birinci Vitse-Prezidentinin Avropa və Rusiya səfərlərinin əsas məhiyyəti də ölkəmizin dünya iqtisadi sistemində əhəmiyyətli mövqə tutmasını göstərməklə bağlı idi.

ABŞ-ın son Qarabağ savaşı Ermənistanın köməyinə gəlməməsinin səbəbi də elə bununla bağlıdır. ABŞ həmişə iqtisadi maraqlarını üstün tutub, bu dəfə də tutdu və Azərbaycana torpaqlarının azad edilməsinə mane olmadı".

"Kreml bu məsələdə qeyri-səmimilik nümayiş etdirə bilməz. Çünki bu dəhlizin işləməsi ilk növbədə Rusiyanın böyük iqtisadi marağıdır, odur ki, o, bu siyasətdə səmimidir. Həmçinin bu, Türkiyə və İrəvan da xeyirnedir, çünki pandemiya bu ölkələrin xarici ticarət dövrüyyəsini heçə endirməyə başlamışdır. Bundan əlavə, ruslar erməniləri bu dəhlizdən bəhrələnmək məsələsinə çox ciddi qoyublar. Əgər Ermənistan bu dəhlizə təzliklə qoşulmasa, onun açılmasına müqavimət göstərsə, bu ölkəni iqtisadi kollapsa gözləyir. Digər tərəfdən, İran-Çin birliyi yaranıb. Bu da ciddi məsələdir. İran 2018-ci ildə İran-Azərbaycan-Rusiya tranziti haqqında sazişə qol çəkib. Bu sazişlərin region inkişafında çox böyük rol oynayacaq. Çin-İran-Azərbaycan-Ermənistan-Türkiyə və Rusiya tranzitinin işləmə-

sində bütün ölkələrin marağı vardır. İqtisadi maraqlar isə çox zaman sülh və əmin-amanlığa gətirir" -deyə analitik vurğulayıb.

Dünyanın həm qərb, həm də şərq ölkələrinin birləşdirən nəhəng Zəngəzur dəhlizinin dəyəri yüksək qiymətləndirilir. Hesab edirik ki, bütün türk dünyasının xoşbəxt gələcəyi istiqamətində xüsusi əhəmiyyət kəsb edəcək bu addımların yüksək qiymətini tarix təsdiq edəcək.

■ Bunu isə AMEA Qafqazşünaslıq İnstitutu Ermənışünaslıq şöbəsinin müdiri, tarix üzrə elmlər doktoru Qasım Hacıyev deyir. Onun sözlərinə görə, 1920-ci il noyabrın 30-da keçirilən Azərbaycan KP MK Siyasi və Təşkilat bürolarının birgə iclasında Zəngəzur qəzasının 3.637 kv. verstlik hissəsinin Ermənistanla verilməsinə dair qərar qəbul edildi. 1920-ci il dekabrın 1-də Azərbaycanın Zəngəzur mahalının böyük bir hissəsi Ermənistanla verildi. İkiyə bölünmüş Zəngəzurun Azərbaycanda qalan hissəsində Zəngilan, Qubadlı, Laçın rayonları yaradıldı. 1992-1993-cü illərdə isə Zəngəzurun bu əraziləri də Ermənistan tərəfindən işğal edildi:

"Bu tarixi ədalətsizliyi xatırladan Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev demişdir: "Bizim ata-baba torpağımız olan İrəvan xanlığı, Zəngəzur mahalı, digər torpaqlar indi Ermənistan dövləti üçün torpaq olubdur. Bunlar bizim tarixi

Tahir Cəfəri, siyasi analitik

“

Bu dəhlizin işləməsi ilk növbədə Rusiyanın böyük iqtisadi marağıdır, odur ki, o, bu siyasətdə səmimidir

xı torpaqlarıdır, ancaq biz Ermənistanla qarşı torpaq iddiası irəli sürmürük, halbu ki sürə bilərik. Çünki indiki Ermənistanın yerləşdiyi ərazi qədim türk, Azərbaycan torpaqlarıdır". 2011-ci il martın 31-də Türkdillil Dövlətlərin Əməkdaşlıq Şurasının videokonfrans formatında qeyri-formal Zirvə görüşündə böyük sərkərdəlik və diplomatik məharəti ilə 30 il ərzində işğal altında qalan ərazilərimizi azad edən, qalib, xilaskar Prezident İlham Əliyev çox sadə dillə, məzmunlu və lakonik çıxış etdi".

Q.Hacıyev əlavə edib ki, Azərbaycan Prezidenti belə bir mötəbər kursda Zəngəzurun işğalının Azərbaycan üçün nə demək olduğunu sadə və tutarlı şəkildə ifadə etdi. Bununla yanaşı Zəngəzurun indiyə qədərki vəziyyətinin türk dünyası üçün ağır zərbə olduğunu diqqətə çatdırdı. Həmiyə məlum olmayan bu tarixi həqiqətin obyektiv şəkildə dəyərləndirilməsi əslərdən bəri bu günü gözləyən milyonlarla türkün və türkün sevənlərin üreyincə oldu. Bu çıxışdan görüldüyü kimi iki əsrdən bəri Azərbaycanın işğal edilən ərazilərinin ilk dəfə azad edilməsi eyni təsdiq edilən II Qarabağ müharibəsindəki qələbə Azərbaycanın ərazi bütövlüyünü təmin etməklə bərabər Azərbaycanın tərkib hissəsi olan Naxçıvan regionu ilə kəsilməli əlaqəsi bərpa olunur. Eləcə də türk dünyası üçün iqtisadi, siyasi və mənəvi bağların birbaşa əlaqəsinin yaranması və inkişafı prosesi reallaşır.

HƏFTƏ İÇİ

MÜSTƏQİL İCTİMAİ-SİYASİ QƏZET

Təsisçi və baş redaktor: Sevinc Seyidova

Qəzet Mətbuat və İnformasiya Nazirliyində qeydə alınmış (lisenziya 022303), "Həftə içi"nin kompüter mərkəzində yayılır, sahifələrinə və "CBS" mətbəəsində çap olunur. Müəllifin müvəqqəti redaksiyasının mövqeyi ilə üst-üstə düşməyə bilər. Qəzet çarşamba axşamı, cümə axşamı və şənbə günləri nəşr edilir.

Qəzet 22 iyul 1998-ci ildən çıxır. Tiraj - 2000

"Həftə içi" nəşriyyat MMC, VÖEN 1600386721, "KAPITALBANK" ASC
1 sayılı Səbail filialı Kod: 200059 VÖEN: 9900003611
M/h: AZ37NABZ0135010000000001944
S.W.I.F.T.Bik AİİBAZ 2X

Ünvan:

Azərbaycan, Bakı şəhəri, H.Zərdabi, 71A mənzil - 10
Tel.: - 433-27-63.
E-mail: hafta-ici@rambler.ru,
web-sayt: www.hafta.az

Sorghu

"Həftə içi" qəzetinin siyasi partiyalara ünvanladığı sual:
- Niyə mətbuata yalnız partiya sədrləri çıxır? Nə üçün partiya sədrləri gənclər təşkilatında olan üzvlərini mediaya, ictimaiyyətə tanıtmır?

■ Abutalıb Səmədov, Azərbaycan Naminə Alyans Partiyasının sədri:

"Partiyamızın gənclər təşkilatı həmişə respublikanın ən güclü, ən fəal təşkilatlarından olub və gənclər təşkilatlarının Milli Şurasının yaradılmasında yaxından iştirak edib. Təsədüfi deyil ki, partiyamızın gənclər təşkilatının ilk sədri Məzahir Əfəndiyev bu gün Milli Məclisin deputatı kimi parlamentdə səmərəli fəaliyyət göstərir. Son bir il əvvələ qədər siyasi partiyalara göstərilən münasibət həm partiyamızın, həm də gənclər təşkilatımızın zəifləməsinə səbəb oldu.

Gənclərimizin KİV-də fəal olması və daha çox partiya liderlərinin üzvə olması mənəcə anlaşılandır. Nəzərə almalıyıq ki, bu gün gündəmdə olan məsələlər barədə fikir söyləmək üçün tariximizi, Qarabağ problemi ətrafında aparılan danışıqları, verilən təklifləri, beynəlxalq məsələləri dərinlən bilmək tələb olunur.

Gənclərimizin üzvə olmaqdan çəkinmələri bir tərəfdən onların özlərinə məsuliyyəti yənasmaları və bəzi partiya liderlərinin durumuna düşmənçilik istəyi ilə bağlıdır. Digər tərəfdən, bu istiqamətdə ciddi iş gedir və yaxın zamanlarda belə dəyərli gəncləri cəmiyyətə təqdim etməyə çalışacağıq".

■ Mütəllib Rəhimli, Ədalət Partiyasının sədr müavini:

"Siyasi partiyaların təşkilatlanma prosesini və üzvlərinin yaş strukturunu obyektiv olaraq qiymətləndirəndə gənclərin payının az olduğunu nəzəri, həm də praktik baxımdan təyin etmək və görmək mümkündür. Bunun əsas səbəbi proporsional seçki sisteminin ləğvi, siyasi partiyalarla bağlı mövcud durumdur.

Nəticədə gənclər siyasi qurumlardan daha çox müxtəlif dini icmalarda və radikal qruplarda cəmləniblər. Bu isə heç də yaxşı hal deyil və mənfi nüanslarla qarşılaşmaqdan yayınmaq mümkün olmayacaq. Ədalət partiyası da gənclərin sıralarında daha çox yer almasına çalışsa da, hələ də istəyinə tamamilə nail ola bilməyib. Bununla belə ümidverici gənclərimiz var və onların partiyamızın ideologiyasını gələcəyə daşıyaçaqlarına ümid edirik.

Ümumilikdə götürsək, respublika üzrə 18-29 yaş arası üzv gənclərimizin sayı min nəfərdir. Siyasi proseslər elədir ki, burada həm cəmiyyət, həm də media nüfuzlu şəxslərin mövqeyini öyrənməyə çalışır. Xüsusilə də partiya sədrlərinin. Sədr müavinlərinin mediaya çıxması və münasibət bildirməsi də o qədər asan deyil. Müşahidələr də göstərir ki, partiyaların sədr müavinlərinin hamısı bu statusu əldə edə bilmiş. Gənclər işə burada daha çox əziyyətlə qarşılaşırlar".

■ Taliyyə Əliyev, ADP-in sədr müavini:

"Son illər siyasi partiyalara gənclərin üzv olmasında vəziyyət ürəkəçən deyil. Bunun da bir çox səbəbləri var. Ən əsas səbəblərdən biri gənclərin cəmiyyətdə öz yerlərini tuta bilməməsidir. Bütün bu çətinliklərə baxmayaraq ADP-də gənclər var. ADP Gənclər Təşkilatının sədri hal-hazırda xaricdə təhsilini davam etdirir. Yeni partiyamızda kifayət qədər savadlı gənclər, eyni zamanda funksionerlərimiz vardır. Sadəcə KİV nümayəndələri daha çox partiya sədrlərindən açıqlama götürməyə meyillidirlər. Ona görə də partiyadan digər şəxslərin mətbuatda az görünməsi onların özündən asılı məsələ deyildir".

Siyasi partiyaların fəaliyyətindəki durğunluq, kadr çatışmazlığı, yeni, gənc siyasi fiqurların meydana çıxarılmaması ilə də özünü büruzə verir. Hər bir partiyanın gənclər təşkilatlarının olduğu deyilir. Lakin mətbuatda ancaq partiya sədrləri, ara sıra isə bir-iki müavinlərdən başqa ölkənin ictimai-siyasi fəaliyyətinə dair açıqlama verəcək simalar tapılır. Bu dəfə partiyaların gənclər təşkilatlarından danışacağıq. Lakin biz yox, elə partiyaların səlahiyyətliyəli.

Siyasi partiyaların gənclər təşkilatları

■ Asim Mollazadə, Demokratik İslahatlar Partiyasının sədri:

"Partiyamızda gənclər təşkilatında 3.5 mindən artıq yaş 35-dək olan gənc var ki, onların da 1500-ə qədərini xanımlar təşkil edir. Onların çoxu ali savadlıdır. Gənc üzvlərimiz arasında xaricdə təhsil almış, bir neçə xarici dildə danışan, uğurlu biznes-layihələrin müəllifi olan gənclər də var. Onlar həmişə ölkəmizin maraqlarını ifadə edən müxtəlif layihələri həyata keçirir, beynəlxalq platformalarda, xaricdə təşkil edilən tədbirlərdə fəal iştirak edir, Azərbaycanın haqq səsinə dünyaya çatdırırlar. Xüsusilə Vətən Müharibəsi zamanı Azərbaycanın əleyhdarları ilə aparılan informasiya müharibəsində DİP üzvü olan gənclər kifayət qədər fəal iştirak ediblər.

Hazırda da beynəlxalq forumlarda, sosial şəbəkələrdə, eləcə də xarici mətbuatda kifayət qədər fəallik göstərərək Azərbaycanın mövqeyini müdafiə edir, onun haqqında düzgün təsəvvürlərin yaranmasına və müsbət imicini formalaşdırmasına çalışırlar. Təbii ki, onlar beynəlxalq platformada DİP-in deyil, məhz Azərbaycanın adından çıxış edirlər. Bizim partiyamızın məramnaməsində ümummilli məsələlərdə partiya-dan çox dövlətin və xalqın maraqlarından çıxış etmək prioritet kimi qeyd olunub".

■ Fuad Əliyev, ALDP sədri:

"Azərbaycan Liberal Demokrat Partiyasının gənclər təşkilatı siyasi partiyalar arasında ən aktivdir. Son 7 il ərzində Gənclər Təşkilatımız kifayət qədər maraqlı layihələr, aksiyalar həyata keçirib ki, bu da sosial sferada müəyyən qədər iz qoyub. Sadəcə olaraq, gənclər təşkilatımızın sədri hazırda əsgəri xidmətdədir və yeni sədrin seçilməsi ərafəsindədir. Ümumilikdə, gənclər təşkilatımız öz fəaliyyətini davam etdirir. Yeni kadr axtarırdıyıq. Yəqin ki, yaxın günlərdə yeni sədrin təqdimatı olacaq. Pandemiya dövründə istədiyimiz tədbirləri keçirə bilmirdik.. Çalışacağıq ki, Gənclər Təşkilatımızın fəaliyyəti də mətbuatda geniş işıqlandırılınsın. ALDP öz siyasətini Gənclər Təşkilatının fəaliyyəti ilə inkişaf etdirəcək".

■ Könül İsmayılova, MMP-in sədr müavini:

"Əslində, bu sual siyasi partiyaların yarıdır. O mənada ki, partiya sədrlərinin özləri onlayn tv-lərdən kənara çıxa bilmir-

lər, o da qala gənclər təşkilatının sədri ola. Televiziya kanalları şoumenlərə, əyləncə adamlarına yer verir, siyasətdə isə yalnız ənənəvi 3-4 nəfəri danışdırırlar.

Bizim partiyanın gənclər təşkilatında xeyli üzvlərimiz var, təşkilatın sədri Zaur Məmmədov çox fəaldır. Gənclər təşkilatının üzünə düşən işlər onun çiyinlərindədir. Savadlıdır, ictimai proseslərə münasibət bildirmək qabiliyyəti var, bir gənc kimi gənclərin siyasətə marağı yönündə təkliflər ortaya qoya bilər. Jurnalistlər nədənsə məhz partiya sədrinə müraciət edirlər. Özünüz də yaxşı bilirsiniz ki, hər bir siyasətçini gündəmdə saxlayan məhz jurnalistlərdir. Söz yox ki, üzvlərimiz özləri də bunda maraqlı olmalıdırlar, sosial mediada aktivlik göstərməlidirlər ki, tanınırlar. Hər bir halda yaxşı mənada jurnalistlər bizi axtarmalıdır".

■ Məhəmməd Əsədullazadə, MCP-in sədr müavini:

"Ümumiyyətlə, bu gün heç bir partiya-da dünya mediasına çıxan gənclər yoxdur. Siyasətçilərimiz yalnız Azərbaycan mediası ilə kifayətlənirlər, ən yüksək halda Türkiyə mediasına çıxırlar. Partiyamızın gənclər təşkilatının fəaliyyətinin daha da təkmilləşdirilməsi istiqamətində strategiyası var.

Bu gün Azərbaycan siyasətində gənclərin fəallığı, ünlüü olmalıdır. MCP bu siyasətə üstünlük verir. Yerli mediaya açıqlamaların verilməsində gənclər təşkilatının sədri fəaldır, ona ünvanlanan sualları aktiv şəkildə cavablandırır. Hər halda media o gəncləri tapmalı, danışdırmalıdır. Hesab edirəm ki, bu istiqamətdə medianın üstünə böyük yük düşür".

■ Niyaməddin Orduxanlı, BAXCP-in sədr müavini:

"Bizim partiyanın 60-a yaxın rayon şöbələri var. Bu şöbələr uzun müddətdir fəaliyyət göstərir və orda gənclər də var. BAXCP-nin Gənclər Komitəsinin sədri Günel Elxanlıdır. Gənclər Komitəsi bu yaxınlarda AzTV-nin təşkil etdiyi Gənclər Komitələrinin onlayn konfransına da qatıldı. Elə rayon gənclər təşkilatımız var ki, orda gənclər 20-30 faiz təşkil edir. Partiyamızın gəncləri aktiv fəaliyyət göstərir və partiya sədrinin xüsusi diqqətindədir.

Bir sıra gənc xanımlarımız partiyanın ali heyətinin üzvü seçiliblər. Ümumilikdə isə cəmiyyətdə gənclərin irəli çəkilməsi üçün ən əsas stimula lazımdır. Gənclərə dövlət səviyyəsində şərait yaradılmalıdır ki, siyasətə meyillənsinlər. Bunun üçün də siyasi partiyalar haqqında qanuna dəyişiklik olmalıdır. Parlamentdə

proporsional seçki sistemi bərpə olunmalıdır ki, siyasi proseslərə daha da marağı artmış olsun. Siyasi partiyalarda gənclər nə qədər çox fəaliyyət göstərərsə, ölkənin inkişafına, demokratikləşməsinə bir o qədər stimula ola bilər. Ancaq bütövlükdə tək BAXCP-də deyil, respublikada gənclərin siyasətə meyli zəifdir. Gənc fikirləşməlidir ki, mən siyasi partiyada fəaliyyət göstərsəm, sabah Milli Məclisin proporsional seçkisi ilə deputat seçilə bilərəm, dövlət

orqanında çalışa bilərəm. Məsələlərin kökünü burda axtarmaq lazımdır ki, hansı addımlar atmaq lazımdır ki, gənclər kütləvi şəkildə siyasi partiyalarda iştirak edəsinlər".

■ Arzuxan Əlizadə, AMİP-in sədri:

"AMİP-də gənclər təşkilatı var. Ora zaman-zaman rəhbərlik etmiş şəxslər hazırda partiya müxtəlif vəzifələrdə təmsil olunurlar.

AMİP Beynəlxalq Demokratiya İttifaqının tam üzvüdür, rəhbərliyində təmsil olunur. Orada dünyanın müxtəlif ölkələrindən yüzdən artıq sağ mərkəzli partiyalar təmsil olunur. Hazırda partiyanın beynəlxalq əlaqələr katibi Elşən Mustafayev uzun müddət beynəlxalq gənc demokratlar heyətinin üzvü olub.

Gənclər təşkilatının indiki sədri Ayxan Ətibarlı hazırda xaricdə təhsil alır. AMİP-in gəncləri illər ərzində bir sıra beynəlxalq tədbirlərdə həm iştirak, həm çıxışlar ediblər. Partiyamız 2008-ci ildən əməkdaşlıq etdiyi İsvetçin Moderat Partiyası ilə əlaqələri indi də davam edir. Gənc liderlərin yetişməsi məqsədilə bağlı Moderat Partiyası və İngiltərə Konservatorlarının birgə təşkilatçılığı ilə uzun müddət, ildə 10 dəfə yay-qış məktəbləri təşkil edilir ki, AMİP gəncləri də o məktəblərə qatılırlar. Gənclər təşkilatının üzvləri hazırda yerli və xarici universitetlərdə təhsil alırlar.

Beynəlxalq əlaqələr çərçivəsində gənclərimiz onlayn qaydada olsa da bu tədbirlərə qatılırlar, Azərbaycanla bağlı reallıqları dünyaya çatdırırlar. Bir sözlə, beynəlxalq və yerli mətbuata çıxacaq gənclərimiz var, sadəcə müraciət olunmalıdır. Təkcə AMİP-lə bağlı deyil, bütün siyasi partiyaların sədrinə müraciət olunur. Jurnalistlər sadəcə partiyanın rəhbərlərinə müraciət edirlər, Gənclər təşkilatları isə bir növ kənarda qalır. Gənc təşkilatların mətbuata çıxışı siz jurnalistlərə stimullaşdırma bilərsiniz. Onların Azərbaycan ictimaiyyətində tanınmasına start verilsə, yaxşı olar".

■ Tural Abbaslı, AĞ Partiyasının sədri:

"Siyasi partiyaların çoxunda kifayət qədər potensialı gənclər var. Ola bilsin ki, bir çox partiyalarda gənclər azdır. Azərbaycanda siyasi fəaliyyət perspektivsiz və uğursuz fəaliyyət növü sayıldığı üçün çox insan bu fəaliyyət növü ilə məşğul olmaq istəmir. İnsanlar partiya fəaliyyətindən qaçdılar. Ona görə də partiyalarda kadr itliyi yaranıb.

Digər partiyalardan fərqli olaraq bizdə 95 faiz gənclərdir. Gənclər təşkilatı, partiya rəhbərliyi olaraq gənc və gənc olaraq bilikli, ilimli müxtəlif sahələr üzrə mütəxəssis olan gənclərimiz də var. Sadəcə olaraq mediada görünmələri daha çox medianın problemidir. Çox tanınan insanlardan mövqə alıb onları tirajlamaq, bunların hesabına tiraj qazanmaq daha çox maraqlıdır. Nəinki sıfırda kənisə tirajlasın və sonradan onun hesabına tiraj qazansın. O baxımdan da yeni, gənc kadrlar görünür. Tək partiyaların deyil, medianın da yavaş-yavaş önəmlidir. Hesab edirəm ki, tədricən bu da düzələ".

■ Tahira Qafarlı

İlk sınaq məhz Aprel döyüşləri idi...

Bu günlərdə şanlı aprel döyüşlərinin növbəti il-dönümünü yaşayırıq. Çox da uzaq olmayan tarixdəki həmin zəfər 2020-ci ildə Vətən Müharibəsindəki tarixi qələbələrimizin əsasını qoydu. Ehtiyatda olan polkovnik Şair Ramaldanovun sözlərinə görə, Vətən müharibəsində qazanılan qələbədən sonra aprel döyüşlərinin əhəmiyyəti daha aydın göründü. 2016-cı il aprelin 2-dən 5-dək davam edən bu döyüşlər Azərbaycan hərbi tarixində mühüm yer tutur.

Aprelin əvvəllərində Azərbaycanın ön xətt mövqeləri və yaşayış məntəqələri Ermənistan silahlı qüvvələri tərəfindən intensiv artilleriya atəşinə məruz qalanda Ordumuzun bölmələri eks-həmlə ilə təxribatların qarşısını aldı.

Şair Ramaldanov xatırladı ki, Aprel döyüşlərində düşmən Tərtər, Ağdam və Füzulinin yaşayış məntəqələrini mütəmadi olaraq müxtəlif yüksəkliklərdən, o cümlədən Lələtəpədən atəşə tutdu. Nəticədə müli obyektlərdə dağıntılar, eləcə də tələfat oldu. Ermənistan silahlı qüvvələrinin növbəti təxribatına cavab olaraq həmin istiqamətlərdə yerləşən Azərbaycan Silahlı Qüvvələrinin məhdud kontingentinə təhlükə yaradan yüksəklikləri düşməndən azad etmək tapşırığı verildi. Azərbaycan Ordusu bu döyüş tapşırığını uğurla yerinə yetirdi. Həm Lələtəpə, həm də Talış istiqamətində strateji yüksəkliklər, yeni böyük bir ərazi nəzarətə götürüldü. Həmin ərazidəki yaşayış məntəqələrinin və dinc əhəlinin təhlükəsizliyi təmin edildi. Sonra iki gün ərzində düşmən həmin yüksəklikləri geri qaytarmağa cəhd göstərdi. Ancaq Ordumuzun peşəkarklığı və qəhrəmanlığı sayəsində onlar buna nail ola bilmədilər.

Aprel döyüşlərinin ilk növbədə hərbi cəhətdən böyük əhəmiyyəti oldu. O vaxt işğalçı Ermənistan həmin istiqamətlərdə keçilməz müdafiə xətti barədə mif yaratmışdı və bununla qürurlənirdi. Azərbaycan Ordusu aprel döyüşlərində qısa müddətdə həmin xətti yarıdı, strateji yüksəklikləri azad etdi. Ordumuz göstərdi ki, əsgərimiz üçün keçilməz müdafiə səddi yoxdur. Bu həm də silahlı qüvvələrimiz üçün bir sınaq idi. Hərbi cəhətdən

sübut etdik ki, biz qarşıda qoyulan tapşırığı yalnız təlimlərdə deyil, məhz döyüş şəraitində də yerinə yetirə bilirik.

Aprel döyüşlərində də Prezident, Ali Baş Komandanın rəhbərliyi ilə Azərbaycan xalqının bir yurmku kimi birləşdiyini xatırladan polkovnik deyib: "Bu hadisələr göstərdi ki, Azərbaycan xalqı Qarabağın işğaldan azad edilməsi məsələsində hamılıqla birləşə bilər. Bu birlik sonradan Vətən müharibəsində düşmənin başını əzən "Demir yumruğ" a çevrildi. Xalq görünməmiş həmrəylik nümayiş etdirərək Azərbaycan Silahlı Qüvvələrinin Müzəffər Ali Baş Komandanı, Prezident İlham Əliyevi dəstəklədi. Müharibədə əsas missiyanı isə son dövrdə yetişən gənc nəsil yerinə yetirdi. Onlar öz qanı-canı bahasına torpağımızı düşməndən xilas etdi. Bütün bu amillər birləşərək Vətən müharibəsində qələbəmizi şərtləndirdi".

Ş.Ramaldanov qeyd edib ki, Azərbaycanın öz torpaqlarını hərbi yolla işğaldan azad etməyə qərar verəcəyi təqdirdə beynəlxalq səviyyədə müxtəlif təzyiqlərlə qarşılaşma riskləri də vardı. Artıq Aprel döyüşlərindən sonra Ali Baş Komandan İlham Əliyev bəyan etdi ki, əgər Azərbaycan və Ermənistanı təkbətək qalsın, ordumuz qısa zamanda işğalçı qüvvələri darmadağın edərək ərazi bütövlüyünü bərpə etməyə qadirdir. Ali Baş Komandan Azərbaycan Ordusunun peşəkarklığına və qüdrətinə inanır-

Şair Ramaldanov, ehtiyatda olan polkovnik

"
Azerbaycan Ordusu aprel döyüşlərində qısa müddətdə həmin xətti yarıdı, strateji yüksəklikləri azad etdi
"

di və müharibə bunu əyani sürətdə təsdiqlədi. Prezident İlham Əliyev müdrik siyasət yürüdərək, danışıqlardan hər vəchlə yayınan işğalçı Ermənistanı beynəlxalq müstəvidə ifşa etdi, dünya ictimaiyyətini ölkəmizin işğal altındakı torpaqlarını güc yolu ilə azad etməkdən başqa yolu olmadığını inandırmağa nail oldu. Nəticədə Qoşulmama Hərəkatı, İslam Əməkdaşlıq Təşkilatı və digər beynəlxalq təşkilatlar Azərbaycanın haqlı mövqeyini dəstəklədilər. Eyni za-

manda, qaradaş Türkiyənin Azərbaycanın yanında olması, Pakistanın Azərbaycana mənəvi dəstəyi Azərbaycan döyüş meydanında Ermənistanı qalib gəlməsində mühüm rol oynadı.

Hərbi ekspert deyib ki, torpaqlarımızın işğaldan azad edilməsi istiqamətində ilk addım, ilk sınaq məhz Aprel döyüşləri oldu. Bununla bağlı aparılan təhlillər nəticəsində bütün sahələr və istiqamətlər üzrə yerli və beynəlxalq səviyyədə lazımı işlər görüldü. Nəhayət, bütün bunların nəticəsi olaraq Azərbaycan ərazi bütövlüyünü, tarixi ədalətə bərpə etdi. Bu şanlı tarix öz başlanğıcını Aprel döyüşlərindən götürür.

Ehtiyatda olan polkovnik xatırladı ki, Prezident İlham Əliyev Aprel döyüşlərində azad edilən Cocuq Mərcanlı kəndinə qaaydıışı Böyük Qayıdışın başlanğıcı kimi səciyyələndirmişdi. Belə də oldu. Bu döyüşlərdən bir neçə il sonra biz Vətən müharibəsində Qələbə qazandıq və ərazi bütövlüyümüzü bərpə etdik. "Aprel döyüşlərində mətinləşən Milli Ordumuz Vətən müharibəsi zamanı Ermənistan silahlı qüvvələrini darmadağın edərək, əsl peşəkarklığı göstərərək işğal altındakı əraziləri 44 gündə azad etdi. Odur ki, biz Aprel döyüşlərini əks-hücum əməliyyatlarının uğurlu aparılmasında mühüm sınaq mərhələsi kimi qiymətləndirə bilərik", - deyər hərbi ekspert vurğulayıb.

■ Tahira Qafarlı

Gender əsaslı zorakılıq qurbanlarının diqqətinə

Layihə

Məişət zorakılığı bütün dünyada, o cümlədən Azərbaycanda geniş yayılmış gender problemdir. Bu gün demək olar ki, əksər ailələrdə məişət zorakılığı özünü müəyyən formalarda biruzə verir. Yeri gəlmişkən, ötən il qeydə alınmış 1260 cinayət hadisəsi məişət zorakılığı ilə bağlı olub ki, bu da 2019-cu ilin göstəricisindən 3,7 faiz azdır. Dövlət Statistika Komitəsindən verilən məlumata görə, məişət zorakılığı ilə bağlı cinayətlərin 179-u əvvəllər də cinayət törətmiş şəxslər tərəfindən, 77-si isə sərəxş vəziyyətdə törədilib. Bu da əvvəlki ilin göstəricisindən müvafiq olaraq 17,0 faiz və 1,6 dəfə çoxdur.

Məişət zorakılığı nəticəsində baş vermiş cinayətlərin 87,9 faizi qəsdən sağlamlığa az ağır və ya yüngül zərər vurma, 6,0 faizi qəsdən adam öldürmə və ya adam öldürməyə cəhd, 3,5 faizi qəsdən sağlamlığa ağır zərər vurma, 0,5 faizi əzab vermə, 2,1 faizi isə digər cinayətlərə aiddir. Məişət zorakılığı ilə bağlı cinayətlər nəticəsində zərərçəkənlərin sayı əvvəlki ilin göstəricisinə nisbətən 4,3 faiz azalaraq 1300 nəfər olmuşdur ki, onların da 75,9 faizini qadınlar, 1,2 faizini isə yetkinlik yaşına çatmayanlar təşkil edib. Əvvəlki ilə müqayisədə bu cinayətlər nəticəsində ölənlərin sayı 34,1 faiz artaraq 59 nəfər (onlardan 41-i qadın) olub.

Qeyd edək ki, məişət zorakılığı anlayışı ilə bağlı qanunvericiliyin verdiyi izahla görə yaxın qohumluq münasibəti və birgə yaşamaqdan sui-istifadə etməklə digər şəxsə qarşı qəsdən fiziki və ya mənəvi zərər vurulması məişət zorakılığı olaraq qəbul edilir. Məişət zorakılığına məruz qalan şəxslər kimi ailə üzvlərindən başlayaraq yaxın qohumlar, nikaha xitam verilmiş şəxslər, qeydiyyat və himayəçilər təyin olunan qayyumluq və himayədə olanlar, nikahda olmadan birgə yaşayan şəxslər tanınır. Məişət zorakılığı barədə araşdırma ya birbaşa şəxsin müraciəti üzrə, ya da fiziki və ya hüquqi şəxslərdən, kütləvi informasiya vasitələrindən daxil olmuş məlumatlar üzrə aparılır. Məişət zorakılığı üzrə şikayətdə cinayət tərkibi əlamətləri olarsa, cinayət prosessual qaydada hüquq-mühafizə orqanları tərəfindən, həmin əlamətlər olmadıqda isə şəxsin yaşadığı yerin yerli icra hakimiyyəti orqanı tərəfindən baxılır.

Hər bir halda müraciət araşdırılarkən məişət zorakılığına məruz qalmış şəxsin təhlükəsizliyi qorunmalı, psixoloji yardım göstərməli, bu halın təkrarlanmaması üçün zəruri işlər görülməli, zərərçəkmiş şəxsə mühafizə ordanının verilməsi ilə əlaqədar tədbirlər görülməli, məlumatların məxfiliyi gözlənilməlidir. Məişət zorakılığı halı müəyyən edildikdə tərəflərə aralıqda hüquqşünas və psixoloq sərbəti olur. Əgər bu tədbirlər effekt verməzsə, hadisəni törətmiş şəxsə xəbərdarlıq edilir və zərərçəkmiş 30 günədək müddətə qısa müddətli mühafizə ordarı verilir. Bu orderlə əməlin təkrarlığı, zərərçəkmişin yerli bilməyəndə axtarılması, zərərçəkmişin narahat edən hərəkətlər qadağan edilir.

Qısamüddətli orderə ya xəbərdarlığa əməl olunmazsa, 30-180 günədək məhkəmə qaydasında uzunmüddətli order verilir. Bu orderlə isə əməli törədənün yetkinlik yaşına çat-

Zorakılığa məruz qalarkən 860 qaynar xətt nömrəsinə zəng edə bilərlər

Mehriban Zeynalova, "Təmiz Dünya" İctimai Birliyinin sədri

mayan uşaqları ilə ünsiyyət qaydaları, yaşayış sahəsindən, birgə əmlakdan istifadə, əməli törədənün inzibati yaxud cinayət məsuliyyətinə cəlb olunması qaydaları müəyyən edilir. Zərərçəkmişlərin yardım mərkəzləri ilə təmin edilməsi hüququ var. Bu mərkəzlərdə hüquqi və tibbi yardım, işlə təmin, peşə hazırlığı, psixoloji kursların təşkili, müvəqqəti sığınacaqlarla (3 ay yetkinlik yaşına çatmayanlar, digər şəxslər 2 ay) təchiz etmə və digər yardımçı xidmətlər həyata keçirilir.

Sözsüz ki, məişət zorakılığının qarşısının alınması istiqamətində görülən işlərin səmərəliliyini artırmaq üçün qabaqçılıq tədbirlərinin gücləndirilməsi, zorakılıqdan zərər çəkmiş şəxslərə təxirəsalınmaz və hərtərəfli yardım göstərilməsi və bu məqsədlə beynəlxalq standartlara uyğun müvafiq infrastrukturun yaradılması, məişət zorakılığı ilə mübarizə sahəsində dövlət orqanlarının potensialının artırılması, qeyri-hökumət təşkilatlarının dəstəklənməsi, uzunmüddətli və kompleks yanaşma tələb olunur. Bunlar nəzərə alınaraq, "Azərbaycan Respublikasında məişət zorakılığı ilə mübarizəyə dair 2020-2023-cü illər

“Qaynar xətt”in yaradılması daxil olan müraciətlərin əsasında real statistik rəqəmlərin əldə olunmasına da müsbət təsir göstərəcək

üçün Milli Fəaliyyət Planı” təsdiqlənib. Milli Fəaliyyət Planının əsas məqsədi ölkədə məişət zorakılığının qarşısının alınması üzrə tədbirlərin beynəlxalq standartlara uyğunlaşdırılması, ailələrin möhkəmləndirilməsi naminə onların vaxtında və hərtərəfli yardımla təmin edilməsi, məişət zorakılığı ilə mübarizə sahəsində normativ hüquqi aktlarda nəzərdə tutulan tədbirlərin həyata keçirilməsi və səmərəliliyinin artırılmasıdır. illi Fəaliyyət Planı aşağıdakı istiqamətlər üzrə həyata keçirilən tədbirlərin davamlılığını təmin edir.

Qeyd edək ki, məişət zorakılığına məruz qalan şəxslərin aşkarlanması və erkən identifikasiyası məişət zorakılığı ilə mübarizə sahəsində əsas stratejiyalardan biri sayılır. Məsələn, inkişaf etmiş bir çox ölkələrdə (ABŞ, Kanada, İsveç, Fransa və s.) məişət zorakılığının qarşısının alınmasına böyük məbləğdə bütçə vəsaiti ayrılır. Araşdırmalar göstərir ki, həmin vəsait sonradan zorakılıqdan əziyyət çəkənlərə xərclənməsinə vəsaitə qənaət edilməsinə imkan yaradır. Bu ölkələrdə profilaktik tədbirlərin həyata keçirilməsi, qaynar xətlərin yaradılması, zorakılıq qurbanlarının reabilitasiyasını həyata keçirən və təhlükəsizliyini təmin edən yardım mərkəzlərinin, sığınacaqların təşkili məsələlərinə xüsusi diqqət yetirilir. Belə fəaliyyətlərin həyata keçirilməsində, həmçinin qeyri-hökumət təşkilatlarının da rolu əhəmiyyətlidir. Məişət zorakılığına məruz qalan şəxslərin aşkarlanması və erkən identifikasiyası isə aşağıdakı tədbirlərin həyata keçirilməsi yolu ilə reallaşdırılır:

məişət zorakılığına məruz qalan şəxslərin onu etiraf edə bilməsi üçün etibarlı şərait ya-

Azərbaycan Respublikasının Medianın İnkişafı Agentliyi

Gender, ailə və demografiya məsələlərinin işıqlandırılması

radılması yolu ilə, zərər çəkmiş şəxslərin yaranmış vəziyyətlə bağlı susmasının qarşısının alınması və zorakılığın təkrarlanması riskinin azaldılması;

məişət zorakılığında zərər çəkmiş şəxslərə və onların uşaqlarına dəstək mərkəzləri yaradılmasının və psixoloji reabilitasiya kurslarının təşkilinin təmin edilməsi;

məişət zorakılığı törətmiş şəxslərlə psixoloji reabilitasiya işi apararaq, zorakılığın təkrarlanmamasına və onların öz zərərli əməllərinə görə məsuliyyət hiss etmələrinə nail olunması.

Hazırda aidiyyəti dövlət qurumları da məişət zorakılığına məruz qalan şəxslərin aşkarlanması və erkən identifikasiyası üçün davamlı tədbirlər həyata keçirirlər. Ailə, Qadın və Uşaq Problemləri üzrə Dövlət Komitəsinin mətbuat katibi Teymur Mərdanoğlu hafta.az-a açıqlamasında deyib ki, bu məqsədlə ötən ilin dekabrın 1-dən etibarən Azərbaycanda gender əsaslı zorakılıqla bağlı yeni "qaynar xətt" fəaliyyətə başlayıb:

"Gender əsaslı zorakılığa məruz qalmış şəxslər, xüsusilə zorakılığa üzləmiş qadın və qızların müraciəti üçün nəzərdə tutulmuş qaynar xəttin nömrəsi 860-dır. Bakı ərazisindən birbaşa 860, mobil nömrələrdən və ölkənin regionlarından isə respublikanın regionlarından isə 012 860 yığmaqla qaynar xətlə əlaqə saxlamaq mümkündür. Qaynar xəttə müraciət etmiş şəxslər gender əsaslı zorakılıq və məişət zorakılığı, eləcə də müvafiq dəstək xidmətləri ilə bağlı məlumatlar ala, zəruri halda təmənənəsiz psixoloji konsultasiya ilə təmin oluna bilərlər. 860 qaynar xətt Ailə, Qadın və Uşaq Problemləri üzrə Dövlət Komitəsinin və BMT-nin Əhali Fondunun birgə eməkdaşlığı ilə yaradılıb".

"Qaynar xətt" yaradıldığı gündən indiyədək 100-dən çox müraciətin daxil olduğunu bildirən qurum rəsmisi zənglərin eksrariyyətinin qadın və uşaqlara qarşı törədilən zorakılıqla bağlı olduğunu vurğulayıb: "Müraciətlərə dərhal baxılıb. Zərurət yaranıqda təqdirdə, aidiyyəti qurumlara yönəldilib. Bizə aid məsələlər olduqda isə dərhal təmin edilib".

Ekspert rəyi...

■ Mövzu ilə bağlı fikirlərini bildiren "Təmiz Dünya" İctimai Birliyinin sədri Mehriban Zeynalova deyib ki, "qaynar xətt"in yaradılması qadın zorakılığına birbaşa müdaxilə imkanı ortaya qoyur:

"Tutaq ki, evdən çıxıb, hüquq-mühafizə orqanlarına müraciət edə bilməyən qadınlar "qaynar xətt" vasitəsilə problemlərini deyə bilərlər. Operativ tədbirlərin görülməsinə "qaynar xətt"in fəaliyyəti önəmli yardım edəcək. İndiki şəraitdə məişət zorakılığının azalması təəssüratı yaranır. Çünki qadınlar polise və aidiyyəti qurumlara müraciət edə bilmirdi. "Qaynar xətt"in yaradılması daxil olan müraciətlərin əsasında real statistik rəqəmlərin əldə olunmasına da müsbət təsir göstərəcək".

✎ Sevinc

Azərbaycan Respublikasının Medianın İnkişafı Agentliyinin maliyyə dəstəyi əsasında hazırlanıb.

XƏBƏRİNİZ OLSUN...

■ Təhsil Nazirliyinin ötən gün aprelin 5-dən Bakı, Sumqayıt, Gəncə, Şəki şəhərləri və Ağsəron rayonunda distant təhsilə keçmə ilə bağlı qərarı məktəbdənkənar təhsil müəssisələrinə də aiddir. Bunu Təhsil Nazirliyinin Ümumi təhsilin təşkili və idarə olunması şöbəsinin müdiri Rəşad Tağıyev bildirib.

■ Beynəlxalq Futbol Tarixi və Statistikaları Federasiyası (İFFHS) 2021-ci ilin ən məhsuldar futbolçularını açıqlayıb. Cədvəldə 34 oyunçu yer alıb. Siyahıya 18 qol vuran Robert Levandovski başçılıq edir. Lionel Messi 16 topla ikincidir. Tardeli Reis isə 15 dəfə fərqlənib.

■ Qahirədə 22 qədim Misir kral mumiyasından ibarət parad keçiriləcək, bundan sonra qalıqlar yeni məkana köçürüləcək. Bu barədə "Agence France-Presse" məlumat yayıb. Misir ilk dəfə olaraq "Fironların qızıl paradı"na hazırlaşır, parad da 18 kral və 4 kraliçanın qalıqları tarixi ardıcılıq şəklində paytaxt küçələri ilə daşınacaq.

■ Bu ilin 3 ayı ərzində 465 əlillik halı ləğv edilib. Bunu Dövlət Tibbi-Sosial Ekspertiza və Reabilitasiya Agentliyinin sədri Cavid Əbdül-Qədirov "Sosial saat"da deyib. Onun sözlərinə görə, əlillik təyinatı müxtəlif reyestr sistemi vasitəsilə ləğv edilir. Bu barədə şəxsə əvvəlcədən də məlumatlandırılıb məktub yazılır.

■ 2021-ci ilin martında Azərbaycanın sosial şəbəkə bazarında "Twitter" 33,63 faiz payla birinci yerdə qərarlaşıb. İkinci yerdə 24,26 faiz göstərici ilə "YouTube", üçüncü yerdə 17,76 faiz göstərici ilə "Instagram" qərarlaşıb. "Facebook" istifadəçilərinin feallığı ötən ay 13,33 faizə bərabər olub.

■ Aprelin 5-dən Bakı, Sumqayıt, Gəncə, Şəki şəhərləri və Ağsəron rayonunda dövlət və özəl bağçaların fəaliyyəti dayandırılır. Nazirlər Kabineti yanında Operativ Qərargahın qərarına uyğun olaraq bu barədə yerli icra hakimiyyəti orqanları müvafiq sərəncam verib. Bakı Şəhər İcra Hakimiyyətindən də məlumatı Trend-ə təsdiqləyiblər.

■ Rusiyada saatda koronavirus üçün 300 sınaq keçirəcək bir robot konveyer peyda olacaq. Bunu Rusiya Birbaşa İnvestisiya Fondunun rəhbəri Kirill Dmitriev bildirib. "İnanıq ki, bu, təkə Azərbaycan üçün deyil, həm də digər ölkələr üçün - laboratoriyalar xaricində testlərin çatdırılmasını avtomatlaşdırmaq üçün əsas bir qərar olacaq" deyib.

"Münasibətlərimiz pandemiya dövründə də inkişaf edir"

"Rusiya ilə Azərbaycan arasındakı münasibətlər pandemiyanın fəsadlarına baxmayaraq yüksələn xətlə inkişaf edir". Bu barədə "Moskva - Bakı" portalına Rusiya xarici işlər nazirinin müavini Andrey Rudenko bildirib.

Onun sözlərinə görə, koronavirusun səbəb olduğu məhdudiyətlərə baxmayaraq iki ölkənin dövlət başçıları, hökumətləri, parlamentləri, ayrı-ayrı nazirlikləri səviyyəsində əlaqələr davamlı inkişaf edib, rəsmi səfərlər həyata keçirilib. O deyib ki, 2020-ci ildə ölkələrimiz arasındakı ticarət dövriyyəsi əvvəlki ilə nisbətən 10 faiz azalaraq 2,9 milyard dollar olub: "Həyata keçirilən 2024-cü ilədək tədbirlər planı iki ölkənin strateji tərəfdaşlığını keyfiyyətcə yeni səviyyəyə çıxarılmasını nəzərdə tutur. 2020-ci ilin noyabr ayında isə yenilikçi inkişaf və rəqəmsal iqtisadiyyat sahələrində birgə eməkdaşlığa dair sayca altıncı yol xəritəsi imzalanıb".

Ermənistanı ayırdığımız kreditlər Qarabağda xərclənməz

"Bir çox ölkələr kimi, Ermənistan da Dünya Bankının üzvüdür. Bizim kredit verdiyimiz üzvlərimiz qarşısında həmin vəsaitin xərclənməsi ilə bağlı spesifik tələblərimiz var". Bunu "Report"a açıqlamasında Ermənistanı ayırdığımız kreditlərin Qarabağda istifadə edilməsi ilə bağlı yayılan iddialara aydınlıq gətirən Dünya Bankının Azərbaycan üzrə ölkə meneceri Sara Maykl (Sarah Michael) deyib.

Onun sözlərinə görə, bu tələblər bağlanmış müqavilələrdə öz əksini tapır: "Beləliklə, deyə bilərəm ki, biz vəsaitlərin düzgün istifadəsi ilə bağlı şərtlərə 100% sadıq. Vəsaitlərin müqavilələrdə göstərilən istiqamətdə xərclənməsini təmin etmək üçün güclü təlimatlarımız və nəzarət siyasətimiz var. Nəzərdə tutulmuş istiqamətlərdən kənar xərclənməyə dair dəlil, yaxud risk olarsa, biz buna qarşı tədbir görəcəyik. Orada hər hansı bir problem olmasa isə bağlı isə məlumatım yoxdur". Xatırladaq ki, son illər Dünya Bankı və digər beynəlxalq maliyyə institutlarının Ermənistanı ayırdığı kreditlərin Azərbaycanın uzun illər işğal altında olmuş və öten il azad edilmiş ərazilərində istifadə edilməsi ilə bağlı iddialar irəli sürülür. Bir neçə il bundan əvvəl keçmiş iqtisadiyyat naziri Şahin Mustafayev Dünya Bankı rəsmiləri ilə görüşərkən bu mövzuda rəsmi Bakının narahatlığını diqqətə çatdırmışdı.

"Erməni qatillər cəzasız qalmamalıdır"

"1918-ci ilin martında Bakıda və Şamaxıda baş vermiş hadisələr bu qanlı cinayətlər zəncirinin başlanğıcı olub". Bunu Bakı Beynəlxalq Multikulturalizm Mərkəzinin İsraildəki nümayəndəliyinin və İsraildə Azərbaycan Evinin rəhbəri Arye Kut deyib.

O bildirib ki, azərbaycanlılara qarşı soyqırım törətməkdə təqsirkar olan onları məsuliyyətə cəlb edilməlidir: "Mart ayının bir neçə günü ərzində həmin şəhərlərdə və ətraf bölgələrdə yaşayan dinc azərbaycanlı əhali dəhşətli cəzalara məruz qalıb. Azğınlaşmış bolşevik-daşnak silahlı qüvvələri bu insanları öldürür, döyür, əsir götürür, qarət edir, bir sözlə, hamını və hər şeyi məhv edirdi. Biz həlak olanlara görə kədərlənirik, onların xatirəsini ehtiramla yad edirik, buna görə intiqam almaq yox, ədalət tələb edirik! Əsas məqsəd ədalətə nail olmaqdır, ədalət isə müharibə cinayətləri, insanlığa qarşı cinayətlər və kütləvi qətlər törətdikdə təqsirkar olanları məsu-

Arye Kut, İsraildə Azərbaycan Evinin rəhbəri

liyyəte cəlb etməkdən ibarətdir. Azərbaycanlılara qarşı irqçi cinayət törədən şəxslər, eyni zamanda əsrin soyqırımlarından olan Xocalının qatilləri beynəlxalq məhkəmə qarşısında cavab verməlidir. Cinayət cəzasız qalmamalıdır".

Müsaib

- Almaniya'daki erməni diasporu, bu dövlətin Azərbaycanla mövcud əlaqələrində çox ciddi rol oynamağa başlayıb. Almaniya öz tarixindəki bənzərlikləri 1915-ci il olayları müstəvisində istifadə edərək erməni diasporunu yönləndirməyə çalışmaqdadır. Əsli-ndə, Almaniya Azərbaycan və Türkiyənin "Bir millət, iki dövlət" olduğunu yaxşı bilir. Fikrimcə, Berlin düşünür ki, bu iki ölkənin ortaq hərəkət etməsi onun maraqlarını zədələyəcək. Ona görə də özünü narahat hiss edir. Xüsusilə də, son illər ərzində yürüdü-yü siyasətini Yaşıl Partiyasının Türkiyə əsilli millət vəkili üzərindən icra etməsi isə oyunun başqa bir üzüdür.

- Belə deyək, məsələn, hansısa ölkə Almaniyanın bir qarşı torpağını işğal etsəydi, doğrudanmı Berlin müharibəni deyil, eynən bizim kimi, 30 il boş-boşuna danışıqlar yolunu tutardı? Necə ki, Ermənistan 30 il idi Qarabağda və digər işğal etdiyi torpaqlarda

"Erməni diasporu Almaniya-Azərbaycan əlaqələrində ciddi rol oynamağa başlayıb"

Mustafa Eksî Ekşioğlu,
Almaniyada yayımlanan Medya.Berlin
xəbər saytının redaktoru

möhkəmlənərək Bakını danışıqlar prosesində süründürürdü...

- Bir söz deyim: Yaşıl Partiyasının anti-türk siyasi qəndarını hər kəsə bellidir. Elə 2016-cı ildə qondarma erməni soyqırımını tanımaq haqda qanunun Almaniya parlamentində qəbul edilməsi də məhz Yaşıl Partiyasının səyləri nəticəsində mümkün olub. Yadırdadırsa, bu qanunun qəbulunda Türkiyə əsilli almaniyalı millət vəkili Cem Özdemir xüsusi canfəşanlıq göstərirdi. Nəticə olaraq bu səylərin qarşılığında isə Ermənistan səfirliyində dəyənən törəndə Özdemirə "Dövlət Nişanı" təqdim edildi. Məhz həmin məclisdə Almaniya Erməni Cəmiyyətindən Raffi Kantiyana da "Ləyaqət Nişanı" verildi. Ermənilər alman cəmiyyətinin hörmətini qazanmaq üçün çox ciddi səylər göstərirdilər. Erməni diasporunun 2016-cı ildə Almaniya'da, xüsusilə də kilsələrdə həyata keçirdiyi bir sıra işləri ilə xalqın və alman mediasının mövqeyini özünə tərəf dəyişdirə bilib.

- **Baxın, müharibədən ötn il noyabrın 10-da başa çatdı, Ermənistan təslim aktını imzaladı və təbii ki, torpaqlarımız azad olundu. Almaniya müharibə qurtarandan 5 ay sonra niyə Azərbaycana qarşı təkrar düşmənçilik sərgiləyir, Azərbaycana nə verir ki, ala bilmir?**

- Qərbin baş verənlərə münasibətinin formalaşmasında haqqın deyil, gücün təsiri

S irr deyil ki, Azərbaycan torpaqlarının Ermənistanın işğalından qurtarılması üçün apardığımız 44 günlük şanlı hərbi əməliyyatlar zamanı Almaniya birmənalı şəkildə Azərbaycanın ədalətli işinə kölgə salmağa çalışır, açıq və ya gizli şəkildə Ermənistanı dəstəkləyirdi. Müharibə ortalama 5 ay əvvəl Azərbaycan Ordusunun qələbəsi ilə başa çatıb, Ermənistan təslim aktını imzalayıb. İşğaldan azad edilmiş torpaqlarda bərpa-quruculuq işlərinə start verilib. Buna baxmayaraq, Almaniya həm dövlət səviyyəsində, həm də mətbuat müstəvisində ölkəmizə qarşı düşmənçilik siyasəti yürüdür. Səbəb nədir, Almaniya dövlətinin Azərbaycanla haqsız və heç bir əsası olmayan düşmənçiliyinin səbəbi nədir, nə edək ki, əslində, tarixdə iki dəfə dünyanı qanlı müharibələrə sürükləyərək, on milyonlarla insanın ölümünə bəis olan, bu gün isə özünü demokratik, ədalətli hesab edən alman ictimaiyyəti doğru yola gəlsin? Bu mövzuda Almaniya yayımlanan Medya.Berlin xəbər saytının redaktoru Mustafa Eksî Ekşioğlu ilə söhbətlaşdıq. Gəlin müsaibə birlikdə nəzərdən keçirək:

mühüm rol oynayır. Özü də güc öz qaydaları çərçivəsində tətbiq edirlər. Son hadisələr zamanı - Azərbaycan Ordusu Qarabağı 30 illik işğaldan azad edərkən var olan gücə qarşı çox da səs çıxara bilmədilər. Burada Türkiyə və Azərbaycanın ortaq mövqə sərgiləməsinin nə qədər vacib rol oynadığı görünür. Həqiqət bu idi ki, alman siyasi arenası hər nə qədər erməni diasporuna Almaniya torpaqlarında təbliğat və təşviqat aparmasına imkan versə də, əslində beynəlxalq

medya.berlin/cavusoglu-ermenistan-igsal-ettigi-topraklardan-cikmalidir ve sair.

- **Linklərdən birincisinə baxdım, Türkiyə səfiri Qarabağ həqiqətlərindən bəhs etmiş, Ermənistanın sayıqlamalarına cavab verir. Almaniya'da Azərbaycanın da səfirliyi var, üstəlik diaspor təşkilatlarımız da mövcuddur. Daha əvvəllərə getməyə, son iki ayda Almaniya'da yaranan anti-Azərbaycan atmosferini dağıtmaq üçün səfirliyimiz və ya diaspor təş-**

arenada Qarabağın Ermənistan tərəfindən işğal edildiyini bildirdi. Almaniya əyalət sistemi çərçivəsində idarə olunmaqdadır. Əyalətlərin siyasəti federal hakimiyyətin siyasəti ilə kəşiməyə bilər. Məsələn, federal parlamentdə müzakirələr əsasən Türkiyənin, bir çox hallarda isə Azərbaycanın əleyhinə olur. Hansı ki, bu ölkədəki erməni diasporuna bütün vaxtlarda hər cür dəstək verilir.

- **Ədalətli dediyiniz alman mediasına nə oldu, onlar niyə birmənalı şəkildə Azərbaycana qarşı şəh-bəhtan kampaniyası aparır? Siz də medianı təmsil edirsiniz, bilməmiş olmazsınız, alman jurnalistlərin dərdi nədir?**

- "Almaniya'da ədalətli media" sözünə gülməyəyə cavab vermək istəyirdim. Almaniya mediası "dərindən Almaniya'nın və okeanın o tərəfindən verilən təlimatlarla hərəkət edir. Sizə bu məsələləri açıqlayan "Satın alınan jurnalistlər" adlı kitabı vərəqləməyi

- **Yeri gəlmişkən, alman mediası anti-Azərbaycan mövqeyi sərgilədiyi bir zamanda, Medya. Berlin olaraq siz nə etdiniz, sizin və həqiqətin tərəfdarı olan digər dostlarımızın köməyi ilə alman mediasında, məsələn, son bir ayda Azərbaycana bağlı nələr yazıldı? Ən azından həqiqətə alman ictimaiyyətinə çatdırmaq üçün nələrsə edə biləcəyinizi düşünürəm...**

- Medya.Berlin olaraq, hər zaman Qarabağın Ermənistan ordusunun işğalından qurtarılma prosesini yaxından izləmişik. İctimai rəyi formalaşdırmaq üçün Berlində yaşayan azərbaycanlılarla müsahibələr etmişik, burada Azərbaycan vətəndaşları tərəfindən keçirilən bütün mitinqləri işıqlandırmışdıq və sair.

Məsələn, marağ üçün bir neçə yazımızın linkini də size təqdim edərəm. Biləsiniz ki, biz hər zaman Azərbaycan xalqının yanındaıq. <http://medya.berlin/berlin-buyukcelkiliginden-bild-gazetesinde-yayinlanandan-iddialara-yanit>, <http://medya.berlin/daglik-karabag-ermenistan-icin-arazi-bizim-icin-vatan>, <http://medya.berlin/berlinde-azerbaycana-destek-mitingleribaycan-oxucularina>, <http://medya.berlin/berlinde-azerbaycana-destek-mitingleribaycan-oxucularina>

Beynəlxalq maliyyə qurumlarını Qarabağa necə cəlb etmək?

İqtisadiyyat

H azırda işğaldan azad olunmuş Qarabağda minaların təmizlənməsi ilə paralel olaraq, dağıdılmış ərazilərin bərpası istiqamətində işlər aparılır. Məlum olduğu kimi, Qarabağda quruculuq işlərinin aparılması üçün 2021-ci ilin dövlət büdcəsində 2,2 milyard manat vəsait nəzərdə tutulub.

Bununla paralel olaraq, Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyevin 4 yanvar 2021-ci il tarixli Fərmanı ilə işğaldan azad edilmiş ərazilərdə dayanıqlı me-

ma hökumətin rəhbər şəxslərindən təyinat olunmalıdır. Bu təyinat ya Baş Nazir, ya da Baş Nazirin birinci müavini səviyyəsində olmalıdır. Həmin təşkilat beynəlxalq qurumlarla mütəmadi iş aparmalı, reallıqları təqdim etməli, müraciət edərək ölkəyə dəvət etməlidirlər. Yəni, bu işi həyata keçirmək lazımdır. Bilirsiniz, cənab Prezident bu yaxınlarda Dünya Bankının nümayəndələrini qəbul etdi və görüşdə ikitərəfli əməkdaşlığın perspektivləri müzakirə olundu. Bu çox yaxşı haldır. Azərbaycanın Dünya Bankı ilə uzun illərə dayanan əməkdaşlığı var. Dünya Bankının bütün strukturları ilə Azərbaycan işləyir və Dünya Bankı Azərbaycanı yaxından tanıyır. Digər qurumlar, digər investitorlar var ki, onlarla iş aparmaq lazımdır, onlara həqiqətə çatdırmaq vacibdir. Bunu da pərakəndə deyil, sistemli formada, müəyyən ardıcılıqla aparmaq lazımdır. Tutaq ki, hansı qurumlar bərpa işlərinə cəlb edilə bilər, mövcud potensial müəyyənləşdirilməlidir, həmin qurumlara təkliflər təqdim edilməlidir və s. Təqdim olunan təkliflər daha cəlbədar, daha diqqətçəkən olmalıdır. Biz gözleməməliyik ki, kimə gəlib biza təklif versin. Düzdür, türk şirkətləri hazırda bərpa prosesində iştirak edirlər. Onlar gəldilər, çünki bizim qarşılaşdığımız, biz müharibə dövründə də yarıya idik və Qələbəmizin əldə olunmasında da çox böyük payları var. Biz təkcə türk şirkətləri ilə kifayətlənməməliyik ki, kimə gəlib biza təklif versin. Düzdür, türk şirkətləri hazırda bərpa prosesində iştirak edirlər. Onlar gəldilər, çünki bizim qarşılaşdığımız, biz müharibə dövründə də yarıya idik və Qələbəmizin əldə olunmasında da çox böyük payları var. Biz təkcə türk şirkətləri ilə kifayətlənməməliyik, beynəlxalq maliyyə qurumlarını, özəl fondları, digər xarici investorları ölkəmizə dəvət etməliyik. Çox təəssüf ki, Azərbaycanda bir çox məsələlər pərakəndə şəkildə idarə olunduğundan müsbət nəticə əldə edə bilmirik. Elə götürək, Rusiyada yaşayan azərbaycanlı iş adamlarını. Rusiyada yaşayan imkanlı həmyerlilərimiz arasında qəlib vətənlə döyünənlər çoxdur və dövlətə maddi dəstəklə bağlı onlar arasında təşkilatçılıq işi aparılmamışdır. Bizim problemimiz bütün bu işləri təşkil edəcək səviyyədə bir idarəçiliyin olmamasıdır, pərakəndəliyin olmasıdır. Azərbaycanda hər hansı bir problem yaranıdı zaman xaricdəki iş adamlarının bir araya gətirilməsi, yardım kampaniyasının təşkil edilməsi üçün iş aparılmır. İmkanlar böyükdür, bizim nəinki tanınan, hətta elan olunmamış, gəlirləri bəyan edilməmiş milyardlarımız var. Onlar üçün Qarabağ işğaldan azad edilmiş ərazilərin bərpasına bir neçə milyon vəsait ayırmaq heç bir problem deyil. Bu işlər lap öz adları ilə görə bilərlər. Qoy bir regionun bərpası hansısa bir iş adamının adı ilə bağlı olsun, onun adına yazılsın. Bunu təşkil etmək lazımdır, bizim bu istiqamətdə iş aparmamız lazımdır, bizdə ayrı-ayrı iş adamları müəyyən yardımlar

Fikrət Yusifov,
İqtisadçı alim, sabiq maliyyə naziri

"**Bununla bağlı xüsusi qurum təsis edilməlidir. Həmin quruma hökumətin rəhbər şəxslərindən təyinat olunmalıdır**"

skunlaşma üçün müasir və layihə təmin edilməsi, bütün sahələrdə quruculuq-bərpa və abadlıq işlərinin aparılması, habelə təhlükəsiz yaşayışın, səmərəli fəaliyyətin və rifahın davamlı artmasının dəstəklənməsi məqsədilə "Qarabağ Dirçəliş Fondu" yaradılıb.

Bu fond Azərbaycan Respublikasının işğaldan azad edilmiş ərazilərinin bərpası və yenidən qurulması, habelə dayanıqlı iqtisadiyyata və yüksək rifaha malik regiona çevrilməsi istiqamətində həyata keçirilən tədbirlərə maliyyə dəstəyi göstərilməsini və sərmayələrin cəlb edilməsini, bu sahədə dövlət-özəl tərəfdaşlığının inkişafını təmin edən, eləcə də ölkə daxilində və ölkə xaricində zəruri təşviqat işləri həyata keçirən publik hüquqi şəxsdir. Bir sıra dost ölkələr - Türkiyə, Pakistan, İsrail, Məcaristan, İran, İtaliya, Böyük Britaniya və s. işğaldan azad olunmuş ərazilərimizin bərpası prosesində iştirak etmək arzusunda olduqlarını bildiriblər. Azərbaycan dövləti də dost ölkələrlə bu sahədə əməkdaşlıq etmək niyyətini açıqlayıb. Lakin hazırda Qarabağın yenidən qurulmasında daha çox Türkiyədən olan şirkətlərin fəaliyyəti gözə dəyir və qarşı ölkənin şirkətləri işğaldan azad edilmiş ərazilərin bərpasında yaxından iştirak edirlər.

Bes, gərəsən Qarabağın bərpası prosesinə beynəlxalq maliyyə qurumlarının, xarici investorların cəlb edilməsi üçün daha hansı addımların atılmasına ehtiyac var?

■ **Mövzu ilə bağlı hafta.az-la fikirlərini bölüşən iqtisadçı alim, sabiq maliyyə naziri Fikrət Yusifov bildirir ki, bu istiqamətdə sistemli iş aparmaq lazımdır:** "Hesab edirəm ki, bununla bağlı xüsusi qurum təsis edilməlidir. Həmin quru-

etmə də, belə bir təşkilatçılıq yoxdur. Mən əminliklə deyirəm ki, xaricdəki iş adamlarımız belə bir çağırışa məmnuniyyətlə qoşularlar və azad edilən rayonlarımızın bərpası üçün milyardlarla dollar vəsait yığılar".

■ **Mövzu ilə bağlı hafta.az-la fikirlərini bölüşən iqtisadi islahatların Təhlili və Kommunikasiya Mərkəzinin departament rəhbəri Ayaz Müseyibov isə deyir ki, hazırda işğaldan azad olunmuş torpaqların ölkə iqtisadiyyatına reintegrasiyası istiqamətində tədbirlər ən qabaqcıl yanaşmalar nəzərə alınmaqla planlı formada aparılır:**

"Məhz buna görə də artıq beynəlxalq maliyyə qurumlarının və bununla birlikdə, global miqyasda güclü iqtisadi resurslara malik təşkilatların və ölkələrin bu istiqamətdə icra ediləcək layihələrdə iştirak etməyə maraqlı olmaları müxtəlif formalı platformalarda səsləndirilməkdədir. Bununla belə, müvafiq istiqamətdə beynəlxalq təcrübəni də nəzərə alaraq müxtəlif təşəbbüslər realizasiya oluna bilər. Qeyd edim ki, bu istiqamətdə müvafiq təcrübəni ayırı-ayrı dövrlərdə İraq, Suriya, Əfqanıstan, Balkan yarımadasında və digər keçmiş münasibə zonalarında tətbiq edilmişdir. İlk növbədə, investisiyaların cəlb olunması məqsədilə beynəlxalq miqyaslı investisiya forumu keçirilib, hazırlanmış vahid inkişaf konsepsiyaları müvafiq istiqamətdə ixtisaslaşmış qurumlara təqdim oluna bilər. Həmçinin, layihələrə cəlb oluna biləcək istər kommersiya, istərsə də qeyri-hökumət və beynəlxalq təşkilatların rəhbərliyi, fəaliyyət istiqamətləri, potensial yatırım imkanları, hansı sahələrə hansı təşkilatın cəlb oluna biləcəyi və s. kimi məsələlər

Ayaz Müseyibov,
İİTKM-nin departament rəhbəri

"**İnvestisiyaların cəlb olunması məqsədilə beynəlxalq miqyaslı investisiya forumu keçirilib, hazırlanmış vahid inkişaf konsepsiyaları müvafiq istiqamətdə ixtisaslaşmış qurumlara təqdim oluna bilər**"

detallı təhlil olunmaqla şərti formada desək "maliyyələşdirmə və investisiya xəritələri" hazırlana bilər. Eyni zamanda reintegrasiya prosesləri ilə bağlı mühüm əhəmiyyət kəsb edən imkanlar bəri də investorların inamının və məlumatlara çıxışının artırılması məqsədi ilə mövcud lokal vəziyyəti qiymətləndirilməsi və nəticələri inkişaf edən şəffaf, rəqəmsal məlumat bazalarının formalaşdırılması ilə bağlıdır. Göründüyü kimi, müvafiq istiqamətdə tədbirlərin görülməsi üçün kifayət qədər geniş imkanlar və metodoloji yanaşmaların tətbiq edilməsi mümkündür.

Bu baxımdan onu da qeyd etməliyik ki, ən qabaqcıl təcrübələr qlobalizasiya edilməklə işğaldan azad olunmuş torpaqların inkişaf və bərpa prosesləri icra ediləcəkdir".

■ **Sevinc**

Statistika

Bu ilin yanvar-fevral aylarında Azərbaycan əhalisi banklardan 302,721 mln. Rusiya rublu alıb ki, bu da ötən ilin eyni dövrü ilə müqayisədə 57% (2,3 dəfə) azdır.

Təkcə fevralda əhali 163,331 mln. rubl alıb ki, bu da yanvar ayı ilə müqayisədə 17,2% çoxdur, ötən ilin eyni ayı ilə müqayisədə isə 56,8% (2,3 dəfə) azdır. Bundan əlavə, cari ilin yanvar-fevral aylarında ölkə əhalisinin banklara satdığı nağd rubl kütləsinin ümumi həcmi 2,083 mlrd. rubl təşkil edib ki, bu da illik müqayisədə 16% azdır. Təkcə fevral ayında əhali banklara 1,074 mlrd. rubl satıb ki, bu da aylıq müqayisədə 6,5% çoxdur, illik ifadədə isə 6,1% azdır.

Avropada da məktəblər bağlanır

Avropada peyvəndləmə kampaniyasının gecikməsi fonunda bir çox ölkələrdə yoluxmaların sayı artır. Buna görə də mümkün üçüncü dalğanın qarşısını almaq məqsədilə hökumətlər sərt qərarlarını yenidən geri qaytarırlar.

Avropanın ən böyük üçüncü ölkəsi olan Fransada sayca üçüncü qapanma qüvvəyə minir və bununla da məktəblər bağlanır. Ölkədə yeni məhdudlaşdırıcı tədbirlər tətbiq olunur. Gələn həftədən etibarən məktəblər bağlanır və ən azı aprelin 26-dək məsafədən təhsilə keçirilməsi planlaşdırılıb. Bütün ölkə ərazisində saat 19:00 - 06:00 aralığında komendant saati tətbiq olunduğu üçün vətəndaşlara yaşadıqları ərazini tərk edərək uzaq məsafəyə getmək qadağan olunur.

İtaliyada da eyni vəziyyət yaşanmaqdadır. Belə ki, Pasa rəfəsində ölkə tamamilə qapanmağa gedir. Roma və Milan şəhərləri də daxil olmaqla, ölkənin çox böyük bir hissəsində mağaza,

restoran və məktəblər bir daha bağlanır və 3 gün (3-5 aprel tarixlərində) ölkə ərazisinin hər yerində tamamilə qapanma qüvvəyə minir. İnsanlardan işə getmək, səhətlərdə yaranmış problemlər və çox vacib hallardan başqa evdən çıxmaq ciddi şəkildə tələb edilir.

■ **Vüsal Tağıbəyli**

Sorgu

Media haqqında yeni qanun

Təmsil olunduğumuz cəməni hazırda ən çox maraqlandıran məsələlərdən biri artıq üzərində işlənilməyə başlanılan «Media haqqında» yeni qanun layihəsidir. Maraqlıdır, media haqqında yeni qanunun qəbulundan sonra, jurnalistlər hansı imtiyazların olmasını istədi? Vahid kartın tətbiqi mətbuatə nə verə bilər? Bu suallara elə müxtəlif media platformalarında təmsil olunan həmkarlarımız cavab verir:

■ Azad Əliyev, "Həftə İci" qəzetinin redaktoru:

«Mən imtiyazlar yox, hüquqlar deyirdim. Jurnalist fəaliyyəti nə qədər maneəsiz olarsa, şəffaflıq da öir o qədər təmin edilir. Media haqqında yeni qanun layihəsinin qəbulunda əsas nəzər yetirilməli amil jurnalistlərin qarşısında peşəkar fəaliyyətlə bağlı problemlər yaradan maneələrin aradan qaldırılmasıdır. Buraya reket jurnalistika, müasir trendlərdən istifadə edərək informasiya ötürən hər kəsin jurnalist adlandırılması, sosial rifah halının yüksəldilməsi, jurnalistlərin iqtisadi müstəqilliyinin təmin edilməsi, sərbəst informasiya əldə edə bilmək imkanları, jurnalistlərə hədə-qorxuya görə cəzaların ağırlaşdırılması, müəyyən sosial və vergi güzəştlərinin tətbiqi və s. aid edərdim. Jurnalistlərin məvaciblərinin o qədər də yüksək olmadığı nəzərə alınaraq mənzil təminatı, ictimai nəqliyyatdan istifadə, banklardan kredit alınmasının asanlaşdırılması, onların peşəkarlığının, dil bilirlərinin artırılmasına dəstəyin göstərilməsi kimi məqamlara da diqqətin ayrılması arzuolunandır».

■ İlqar Əlfioğlu, APA TV-nin aparıcısı:

«Media üçün tələb olunan yeganə imtiyaz odur ki, rəsmilərə, məmurlara informasiyanı gizlətmək, vermək istəyinin onların əlinəndən almaq lazımdır. Buna görə cinayət məsuliyyəti tətbiq olunsun. İnformasiya düz olanda mətbuatda maraq olacaq. İnformasiya verməyən mətbuatdan gizlənen məmur yerində işləməsin, başqa yolu yoxdur».

■ Mahir Məmmədli, REAL TV-nin jurnalisti:

«Media haqqında yeni qanun hazırlanması çox vacibdir. KİV haqqında qanun köhnəməkdir və get-gedə aktuallığını itirir. Azərbaycan mediasında baş verənlər onu deməyə əsas verir ki, vahid kartın tətbiqi, jurnalistlərin vahid reyestrinin yaradılması zəruridir. Bu gün istənilən adam özünü jurnalist, media təmsilçisi adlandırır. Müxtəlif sahələrdə uğursuz olan şəxslər belə sonradan özlərin jurnalist adlandırılır, müxtəlif qara eməlləri ilə Azərbaycan mediasını, jurnalistləri gözəndirir. Jurnalistlər üçün imtiyazlara gəlincə, mənəcə, Azərbaycanda KİV-lər, onların əməkdaşları hər zaman dövlət dəstəyini hiss edirlər. Düşünürəm ki, bizə hansısa imtiyazlar verilməlidir. Mən jurnalistlərin ictimai nəqliyyatdan pulsuz istifadə etdiyi illərdə də mediada idim. O vaxt jurnalistlərin gəlirləri çox az idi, bəzən aylarla maaş, qonorar problemi yaşanırdı. İndi peşəkar jurnalist nadir hallarda işsiz qalır və ya çox aşağı maaşla işləməyə məcbur olur. Bu baxımdan, jurnalistə imtiyaz yox, jurnalist kartı olan həmkarlarımıza, onların işinə hörmətlə yanaşılması, jurnalistlərin məlumat toplamasına maneə törədilməməsi lazımdır».

■ Babək Cahandarov, "1 news" in jurnalisti:

«Media sahəsində həllini gözləyən kiyafət qədər problemlər var. Məsələn olaraq

Jurnalistlərə hansı imtiyazlar verilsin?

bəzi jurnalistlərin peşəkarlığının istənilən səviyyədə olmamasını, eksər media qurumlarında maaşların aşağı olmasını, bəzi jurnalistlərin əmək müqaviləsi olmadan çalışmasını, jurnalistlərin bir sıra dövlət qurumlarından hansısa məlumatı əldə etməkdə çətinliklə üzlənməsini və sair qeyd etmək olar.

Bu problemlər həll edilmədən jurnalistlər üçün hansısa imtiyazların nəzərdə tutulmasından danışmaq o qədər də düzgün olmazdı. Ümumiyyətlə, jurnalistlərə hansısa imtiyazların verilməsi məsələsinin özünə yanaşma fərqlidir. Sual oluna bilər ki, jurnalistlərə imtiyazlar nə üçün verilməlidir? Başqa peşə sahibləri, məsələn, müəllimlər, həkimlər üçün də belə imtiyazlar verilməzmi? Jurnalistlər üçün vahid vəsiqənin verilməsini dəstəkləyirəm. Bu həm də təsadüfi adamların mətbuatə gəlməsinin qarşısını alınması, eləcə də reket jurnalistikası ilə mübarizədə effektiv olardı».

■ Afaq Mirayqı, "Yeni Məsə"nin jurnalisti:

«Media haqqında yeni qanundan bir çox gözləntilər var. Əslində, imtiyazlardan daha çox medianın müstəqillik əldə etməsi, jurnalistlərin informasiyaya əlçatanlığını təmin etmək istiqamətində işlər görülməlidir. Fikrimcə, ölkəmizdə son illərdə tənəzzülə uğramış qəzetçilik inkişaf etdirilməlidir. Əsasən, bunun üzərində dayanmaq istərdim. Bu gün çoxlu sayda sayt, agentlik, portallar açılmağa başlayıb, bu gün ədəbi mətbuatın özünəməxsus yeri var. Bu gün tanıdığımız ən peşəkar jurnalistlərin yolu məhz yazılı mətbuatdan keçib. Danılmaz faktıdır ki, qəzetçilik bir məktəbdir! Fikrimcə, jurnalistikaya yeni gələnlər ilk olaraq qəzetlərdə çalışmalıdırlar. O ki qaldı jurnalistlərin dövlətdən müəyyən imtiyazlar almasına, dəfələrlə mediada bu məsələ gündəmə gəlsə də, sonradan həllini tapmayıb. Bu dəfə reallaşacaqına ümidliyəm. Düşünürəm ki, ilk olaraq jurnalistlərin peşəkarlığının artırılması istiqamətində müxtəlif layihələr olmalıdır.

Jurnalistlərin xarici dil (ən azı rus, ingilis) biliklərinin artırılması yönündə də addımlar atılmalıdır. Bunun üçün müxtəlif təlimlər təşkil edilə, əcnəbi müəllimlər dövlətə edilə bilər. Eyni zamanda, yerli jurnalistlərin xarici KİV-lərdə təcrübə keçməsinə arzulayıram. İkinci Qarabağ savaşında buna ehtiyacın olduğu nəzərə qarşıcaq çıxərəcəyə üzə çıxdı. Eyni zamanda, bir çox xarici ölkələrdə olduğu kimi, bizdə də jurn-

nalistlərin metrodan və digər ictimai nəqliyyatdan istifadəsi zamanı müəyyən güzəştlərin əldə etmələrini istərdim».

■ Cavid Şahverdiyev, "Xalq Cəbhəsi" qəzetinin jurnalisti:

«Nəqliyyatdan pulsuz istifadə, komitə və nazirliklərə göndərilən sorğulara operativ cavabların verilməsi, fəvqəladə hadisələrin işıqlandırılması üçün jurnalistlərə şəraitin yaradılması, müəllif hüquqlarının tanınması, yeni qanunda internet mediası təmsilçisinin hüququnun tanınması, medianın iqtisadi dəyərlərinin möhkəmlənməsi və reketçiliklə mübarizə sərtləşməlidir.

Vahid kart reket jurnalistlərin fəaliyyətinə qalxan ola bilər. Vahid kart ciddi media orqan nümayəndəsinə verilməlidir. Mediaya heç aidiyyəti olmayan insanlar çox rahatca domen adını qeydiyyatdan keçirib, özünü media kimi təqdim edə bilər. Halbuki onların nə ofisi, nə kollektiv, nə də ünvanları var. Lakin bu cür vicdanla çalışan, əsl jurnalist missiyasını yerinə yetirən şəxslərə də və ki, o formanı dolura bilmir. Bunlar da nəzərə alınmalıdır. Düzüldür, vahid kartın tətbiqinin reketçiliyin tam aradan qaldırılmasında müəyyən mənada müsbət təsiri ola bilər».

■ Ramilə Qurbanlı, Lent.az-in jurnalisti:

«Media haqqında qanunda jurnalistlərin hüquqları ilə bağlı məsələlərin ayrıca bənd olaraq verilməsini istərdim.

Heç bir mətbu orqanda - tv-də, saytda, qəzetdə bir nəfər də olsun jurnalist qeyri-qanuni, əmək müqaviləsi olmadan, ştat-sız (ştatdan kənar müəlliflər nəzərdə tutulmur), vergi ödəmədən çalışmasın.

Qanunlar kağız üzərindən başqa həm də realda öz əksini tapsın. Jurnalistə müddülu işçi kimi deyil, yaradıcı insan kimi yanaşılın. Jurnalist azad düşündüyünü yaza bilsin. Jurnalistin peşə fəaliyyəti üçün bütün qapılar özünə açıq olsun. Reket jurnalistika ilə mübarizə sürətləndirilsin-reallaşsın. Media rəhbərləri jurnalistlər olsun. Jurnalistikadan bixəbər adamların o fəaliyyətlə məşğul olması, xüsusən baş redaktor olması qadağan edilsin. İmtiyaz məsələsinə gəldikdə isə - çox istərdim ki, jurnalistin qazancı ailəsinə dolandırılmağa çatsın. Jurnalist asılı olmasın, heç bir imtiyaza ehtiyacı qalmasın. Bunlar qanunla həllini tapa bilər».

■ İsmayıl Yaşaroğlu, Real TV-nin jurnalisti:

«Bu gün ən böyük problem rəsmi tədbirlərə jurnalistlərin daxil olması məsələsi ilə bağlıdır. Yalnız dövlət olunan xüsusi televiziya, saytlar tədbirlərə daxil ola bilsin.

Əgər sənənin adın siyahıda yoxdursa, həmin tədbirə daxil ola bilmərsən. Vahid kart vasitəsi ilə Beynəlxalq, dövlət tədbirlərinə giriş imkanı yaradılsa və beynəlxalq səfərlərdə iştirak üçün akkreditasiya dan keçmək üçün üstünlüklər verilsə daha yaxşı olar».

■ İradə Səriyeva, "Bakı-xəbər" qəzetinin jurnalisti:

«Hazırda medianın yenilikləri sırasında vahid kartın tətbiqi məsələsi dayanır. Vahid kartın tətbiqi jurnalistikada mühüm hadisə olardı. Mediada vahid kartın tətbiqi həm də ağılı qradan seçilməsinə şərait yaradacaq, jurnalistikaya aid olmayan, lakin bu addan sui-istifadə edənlərin qarşısını kəsəcəkdir.

Vahid kartın tətbiqi onu göstərir ki, burada müəyyən imtiyazlar da olacaq. Çox arzu edərdim ki, ictimai nəqliyyatdan istifadədə jurnalistlərə güzəştlər edilsin. Tibbi xidmət sahəsində müəyyən güzəştlərin olmasını istərdim. Jurnalistikanın riskli peşə sahəsi olduğunu nəzərə alaraq, ən optimal qərarların qəbul olunmasını arzu edərdim. Qardaş Türkiyədə də jurnalistlər bir neçə istiqamətdə güzəştlər verilib. Ümid edərəm ki, bizdə də jurnalistlər o imtiyazlardan istifadə edə biləcəkdir».

■ Məzahir Məmmədli, "Novaya Vremya" qəzetinin jurnalisti:

«Media Haqqında Qanunun qəbul olunmasına tələsmək lazım deyil. Məsələ medianın geniş müzakirəsinə verilməli və təkliflər paketi tərtib olundandan sonra qanunvericilik orqanına təqdim olunmalıdır.

Azərbaycan mətbuatı rəngarəngdir. Qəzetlərin, saytların, elektron KİV-lərin yaranmasına məhdudiyət yoxdur. İstənilən şəxs sayt yarada bilər.

Yeni qanunda qeydiyyatdan keçən belə təşkilatlar nəzərə alınacaq, yoxsa onlar üçün də bir çərçivə olacaq, buna da diqqət yetirilməlidir. Eləcə də düşünürəm ki, jurnalistlərin evlərinin verilməsi, KİVDF-nin olması ilə dövlət media nümayəndələrinə müəyyən qədər imtiyazlar verilib. Vahid kart sistemi olacaqsa, jurnalistlərin hadisə yerindən canlı məlumatlar verilməsinə şərait yaradılmalıdır.

İnformasiyanın alınması zamanı məmur özbaşnalığı, mətbuatdan yayınması ilə bağlı qanun layihəsinə müddəalar salınmalıdır. Bu gün jurnalist, hətta bir nazirin mətbuat xidmətinə çıxmaq üçün vəsiqələr axtarmalıdır. Prioritet o olmalıdır ki, jurnalist üçün bütün sərhədlər açıq olsun. Jurnalistlərin nəqliyyatdan pulsuz istifadəsi təmin edilməlidir. Bir sözlə, jurnalist kodeksinə uyğun hallar sənəddə öz əksini tapsın».

■ Şöhrət Eyvazov, İctimai Televiziyanın jurnalisti:

«İstərdim ki, jurnalistlərə ictimai nəqliyyatdan pulsuz, rayonlararası nəqliyyat vasitələrindən güzəştlə istifadə hüququ verilsin. Jurnalistlər muzey, qalərəyə və başqa sosial-mədəni obyektlərdən pulsuz istifadə edə bilsin. Media və digər qrant məqsətlərində media kart sahiblərinə üstünlük verilsin. İş stajına görə media kartın 2 qrupa -10 il və daha yuxarı bölümünə nəzərə alınsın. İcbari tibbi siqort, sosial evlərin alınması və digər sosial yönümlü layihələrdən istifadə edilməsində güzəştlər və üstünlüklərin tətbiqi jurnalistlərin fəaliyyətinin inkişafında mühüm rolə malik ola bilər».

✎ Tahirə Qafarlı

Müharibə veteranlarının vahid informasiya bazası yaradılır

Milli Məclisin plenar iclasında "Veteranlar haqqında" qanuna dəyişiklik layihəsi I oxunuşda müzakirəyə çıxarılıb. Dəyişikliklə qanunun 3-cü maddəsinə (Müharibə veteranları) yeni bənd əlavə olunur.

Yeni bəndə görə müvafiq icra hakimiyyəti orqanının müəyyən etdiyi orqan (qurum) müharibə veteranlarının vahid informasiya bazasını yaratmaq məqsədilə müvafiq icra hakimiyyəti orqanının müəyyən etdiyi orqan (qurum) elektron informasiya sistemində müharibə veteranlarının reyestrini elektron formada aparır. Müharibə veteranlarının reyestrinin aparılması qaydası müvafiq icra hakimiyyəti orqanının müəyyən etdiyi orqan (qurum) tərəfindən müəyyən edilir.

Müharibə veteranlarının reyestrinin hazırlanmasında əsas məqsəd hazırkı tarixədək verilmiş və bundan sonra nə ediləcək statuslar əsasında müharibə ilə əlaqədar əlilliyi olan şəxslər və

müharibə veteranları barədə vahid informasiya bazasının yaradılması, müvafiq məlumatların toplanılması, saxlanması və axtarışının avtomatlaşdırılmasının təmin edilməsidir.

Reyestrin təşkil ediləcəkdə status verilmiş şəxslərin sayının doğrulandırılması, onların uçotunun aparılması, şəxslərin (ailə üzvlərinin) statusları haqqında kağız daşıyıcılarda olan müvafiq vəsiqələrdən imtina edilməsi, onların dövlət orqanlarına müraciətləri zamanı statuslarının onlayn rejimində müəyyən edilməsi, habelə sosial təminat hüquqlarına proaktiv qayda baxılması imkanları yaradacaqdır.

Layihə "Veteranlar haqqında" Azərbaycan Respublikasının Qanununda müharibə veteranlarının reyestrinin yaradılması ilə bağlı yeni müddəanın təsbit edilməsini nəzərdə tutur. Qanuna dəyişiklik layihəsi müzakirədən sonra səsverməyə çıxarılaraq I oxunuşda qəbul ediləcək.

"Azərbaycanın zəfəri Orta Dəhlizin imkanlarını genişləndirəcək"

«Qarabağ zəfəri Azərbaycan-Türkiyə münasibətlərində hər mənada yeni imkan yaradıb, qarşılıqlı ticarətdə, investisiya məsələlərində yeni fürsətlər ortaya çıxarılıb».

Bunu Türkiyənin ticarət naziri Ruhsar Pekcan Azərbaycan-Türkiyə iqtisadi əlaqələrinə dair dəyirmi masada deyib.

Onun sözlərinə görə, işğaldan azad edilmiş ərazilər

də yeni sərmayələrin qoyuluşu, fabriklərin tikilməsi, bige ticarət fəaliyyətlərinin artırılması Orta Dəhliz (Şərqi-Qərbi beynəlxalq nəqliyyat dəhlizi) adlanan istiqamətin daha aktiv olmasına gətirib çıxaracaq, imkanlarını genişləndirəcək və bu, Azərbaycanın logistika məsələlərində önməni artıracaq. Xüsusilə də Süveyş kanalında qəza Orta Dəhlizin nə qədər vacib olduğunu sübut edir».

■ «Təhsil Nazirliyi ilə razılaşma əsasında ali məktəblərdə daha çox praktiki məşğələlər tələb olunan ixtisaslar üzrə əyani tədris bərpə olunub. Ali məktəblərin böyük əksəriyyəti isə distant təhsildə qalıb».

Bunu Təhsil Nazirliyinin Ümumi təhsilin təşkil və idarə olunması şöbəsinin müdiri Rəşad Tağıyev bildirib: «Hesab edərəm ki, yaxın vaxtlarda 5 şəhər və rayonda yerləşən universitetlərdə tədrisin təşkililə bağlı da qərarlar veriləcək». Qeyd edək ki, Təhsil Nazirliyinin ötən gün verdiyi qərara əsasən, mövcud pandemiya şəraiti ilə əlaqədar olaraq, növbəti həftədən etibarən tədrisin təşkililə bağlı yeni normaların tətbiqi planlaşdırılır.

■ «Tez-tez qazilərin ciddi və haqlı şikayətlərini eşidirik». Bunu Milli Məclisin iclasında deputat Aqil Abbas deyib.

Deputat bildirib ki, Müdafiə Nazirliyinin hospitalının işi ürəkəçən deyil: «Qazilərə deyirlər ki, dərmanları özünüzlə alın. Hansı pulla alınsın? Bəzi qazilərimizin hələ əlillik dərəcəsi də təyin olunmayıb. Hələ bir çox ordu dan tərxis olunmayıb. Əlilliyin təyin olunmasında da qazilər çətinliklə üzləşir. Elə bilirlər bu əşgərlə yenedən göz çıxacaq, ağağı uzanacaq? Müdafiə Nazirliyinə ən çox maliyyə ayrılır. Könlüllü ianələr də olunur. Sual olunur: niyə Müdafiə Nazirliyinin hospitalı qazilərin müalicəsinə təşkil etmir? Həkimə getməkdərsə, rayondakı həkim də eyni diaqnozu qoyur.

■ İşğaldan azad edilmiş ərazilərdə polis əməkdaşları tərəfindən silah-sursatların aşkar edilməsi məqsədi ilə profilaktiki tədbirlər davam etdirilir.

DİN-in Mətbuat Xidmətinin Bərdə regional qrupundan hafta.az-a verilən məlumata görə, Füzuli Rayon Polis Şöbəsinin əməkdaşları tərəfindən keçirilmiş növbəti belə tədbirlər zamanı rayonun işğaldan azad edilmiş ərazilərindəki terk edilmiş hərbi mövqelərdən 1 "İqla-S", 1 "Muxa", 1 "Foqot" markalı raket kompleksləri, 3 pulemyot, 1 avtomat, 1 qumbaraatan, 33 müxtəlif növ əl qumbarası, 308 müxtəlif növ mərmir, 10 avtomat darağı və 3000 ədəd müxtəlif çaplı güllələr aşkar edilərək əldiyetməzi üzrə təhvil verilib.

■ «Prezident İlham Əliyevin qeyd etdiyi kimi işğaldan azad edilmiş ərazilərdə 67 məscid dağıdılıb, cəmi 3 məscid salamat qalıb». Bunu Milli Məclisin iclasında deputat Ceyhun Məmmədov deyib.

Deputat bildirib ki, Cəbrayıl da salamat qalan məscid yoxdur: «Sual olunur: niyə ermənilərin vəhşiliklərinə beynəlxalq təşkilatlar, jurnalistlər reaksiya vermirlər?! Niyə ancaq ermənilərin hərbi hissəsinin yanında tikdikləri kiçik kilsə ilə bağlı ajiotaj yaradırlar? Ermənilər bu ərazilərdə çoxlu sayda minə basdırdılar. Bizim insanlarımız həmin ərazilərə gedə bilmir. Gözləyirik ki, həmin media qurumları və beynəlxalq təşkilatlar bu məsələlərə də eyni reaksiyanı verəcək və ermənilərin caniyyetini aşkara çıxaracaq».

■ «Döviyyəyə buraxılan yeni 5 manatlıq əsginazların üzərində olan simvolların bizim kökümüze bağlılıqla bağlı simvolların əksəriyyəti çıxarılıb».

Bunu Milli Məclisin dünən keçirilən iclasında deputat Mələhet İbrahimqızı deyib. Deputat bildirib ki, bu yaxınlarda Prezident İlham Əliyev Azix mağarasına uzanan pilləkənləri fəth edərək Azərbaycanın nə qədər qədim olmasını dünyaya sübut etdi: «Azərbaycanın köhnə əsginazlarında Dədə Qorqudlu başlı bir sıra ifadələr əsginazlardan çıxarılıb. Müvafiq qurumlara sual ünvanlamaq istərdim ki, bunu niyə ediblər? Ən azından Azix mağarası ilə bağlı simvol həmin əskinaslarda əks olunmalı idi».

■ Bu il Ramazan ayı pandemiya dövrünə təsadüf edir. Hər kəsi maraqlandıran bir sual var ki, peyvənd vurdurmaq orucu poza bilərmi? Qeyd edim ki, peyvənd istifadəsi orucu pozmur.

Bunu Report-a Qafqaz Məsələləri İdarəsi (QMİ) sədrinin səlahiyyətlili nüməyəndəsi, din xadimi Hacı Şahin Həsənlı bildirib. QMİ nüməyəndəsi qeyd edib ki, orucu yalnız qidani əvəz edən iynələr poza bilər: «Əgər hər hansı iynə qidani əvəz etmirsə, bu, orucun pozulmasına səbəb olmur. Özüm də ötən gün COVID-19 əleyhinə vaksinin ikinci dozasını vurdurdum. Səhhətimdə heç bir problem müşahidə olunmadı və mənfi təsir olmadı».

QƏHRƏMAN DÖYÜŞÇÜLƏRİMİZİ TANIYAQ

Cəbhəyə könüllü yollanan

ŞƏHİD ŞƏHRIYAR QASIMOV

Bütün sevgilərin ən ucusu, ən alisi Vətən sevgisidir. Vətən doğulub üzərində yaşadığımız torpaq parçasıdır. Bu torpaq sıradan deyil, o minillərdir uğrunda canını fəda edənlərin qanı ilə yoğrulub, sevgi qoxur hər dənəsi... İnsan üçün Vətəninə layiqli yaşamaq şərəf, ölmək isə borc olur bəzən. Bu gün üzərində yaşadığımız cənnət yurdumuz Şəhid və qazilərimizin qəhrəmanlıqları sayəsində bizlərə əmanət, gələcəyə mirasdır. Bir azdan haqqında bəhs edəcəyimiz 25 yaşlı gənc də ömrünün ən gözəl çağlarını Vətəninin bütövlüyü uğrunda qurban verənlərdəndir.

Qasimov Şəhriyar Vəzir oğlu 7 noyabr 1995-ci ildə Bərdə rayonunun Hüseynbəyli kəndində anadan olub. Özündən böyük bir bacısı var. O, 2013-cü ildə orta məktəbi bitirdikdən sonra hərbi xidmətə yollanıb. Ağılı kəsəndən Vətənə sevgisi ilə seçilən qəhrəmanımız hərbi xidmətdə olarkən kiçik çavuş rütbəsi də alır.

Xidməti başa vurduqdan sonra - 2015-ci ildə Azərbaycan Respublikası Yüksək Rabitə və İnformasiya Texnologiyaları Nazirliyinin Binəqədi rayonu filialında çalışmağa başlayır. 2020-ci ildə isə təhsilini davam etdirmək üçün Sənaye və İnnovasiyalar üzrə Bakı Dövlət Peşə Təhsili Mərkəzinə daxil olur. Uşaqlıqdan ailəsinə "Mən əsgər olacağam", "Şəhid olacağam" kimi cümlələr quran qəhrəmanımız 2020-ci ildə

Qarabağ üçün, birliyimiz və azadlığımız naminə könüllü səfərbər olan yüzlərlə gəncdən biri idi. O, qismən səfərbərlik elan edilməmişdən öncə Nərimanov Rayon Hərbi Komissarlığında qeydiyyatdan keçir. Ardınca isə müharibənin ilk günlərində - 29 sentyabrda cəbhəyə yollanıb.

Ailənin yeganə oğlan övladı olan Şəhriyar xaraktercə hər zaman sərtgörünlü olsa da, Vətən mövzusunda ürəyi yuxarı idi. Dostları ilə tez-tez Qarabağla bağlı müzakirələr edər, eger döyüş başlasa, cəbhəyə yollanacağını bildirmiş. Atasını deyir ki, oğlum ağılaşığı sevməyən, göz yaşlarını gizlədən olub. Şəhid xəbərləri aldıqda isə hönkür-hönkür ağlayırdı...

Könüllülər arasında olsa da bunu evdən gizlədib. Hər gün Hərbi Komissarlığa zəng

vurub Şəhriyar könüllü olaraq qeydiyyatdan keçən ilk yüz çağırılmasını xahiş edirmiş.

- Ana, cəbhədən nə xəbər var?
- Ay bala, yənə şəhidimiz var (ağlayaraq).

- Hamı ordadı, amma biz oturmaşuq evdə. Onlar bizim üçün şəhid olurlar. Gərək, hamılıqla gedək.
- Bəs bizi kimə tapşırırsan? Atan xəstədir.

- Sizi Allaha tapşırıram. Həm də ana, mən ölməyə yox, öldürməyə gedirəm.

Bu cümlələr işdən evə yenəcə gələn şəhidimizin anası ilə söhbətindəndir.

Silahdaşları onu mərd və gözünə döyüşçü kimi xatırlayır. Vətən müharibəsində kəşfiyyat bölümünün manqa koman-

diri olan Şəhriyar dəstəsinə "Qartal" adını verib. Döyüş yoldaşına son sözləri isə belə olub: "Ölsəm, deyərsən ki, "Kişi kimi vuruşdu, qorxmada şəhid oldu"...

Şəhriyar Qasimov Cəbrayıl, Zəngilan, Qubadlı və Füzuli rayonları istiqamətində gedən döyüşlərdə fəal iştirak edib. 26 oktyabr 2020-ci ildə isə qəhrəmancasına şəhidlik zirvəsinə ucalıb.

Qeyd edək ki, 25 yaşlı qəhrəman şəhidimiz Şəhriyar Qasimovun döyüş meydanında göstərdiyi igidlik ölkə Prezidenti tərəfindən də yüksək qiymətləndirilib. O, ölümdən sonra, "Vətən uğrunda" və "Xocavəndin azad olunmasına görə" medalları ilə təltif edilib.

Allah rəhmət etsin!

✍️ Banu

Peyvənd yoluxmadan 100 faiz qorumur, amma...

COVID-19-a qarşı peyvənd insanı bu virusa yoluxmadan 100 faiz qorumur, amma onu ölümdən qoruyur. Hafta.az bildirir ki, bunu Trend-ə Kliniki Tibbi Mərkəzin həkim-infeksiyonist Fərrux Sədirov deyib.

Onun sözlərinə görə, birinci doza peyvənd vurdurmuş şəxslər özlərini qorumurlar. Bu yanaşmanın tamamilə yanlış olduğunu açıqlayan həkim qeyd edib ki, peyvəndin ilk dozadan sonra orqanizmdə yaranmış qoruyuculuğu səviyyəsi çox aşağı olur. Peyvəndin ikinci dozadan sonra isə yoluxmadan qo-

ruyuculuq 50- 53 faiz olur: "Peyvənd insanı xəstəliyi ağır keçirmədən və ölümdən 100 faiz qoruyur.

Peyvəndləmənin məqsədi də ölüm hallarını azaltmaq, xəstəxanalarda yatışların sayını və yoluxma riskini azaltmaqdır". F.Sədirov qeyd edib ki, vaxtında peyvənd edilməyən pandemiyanın bitməsinin yeganə yoludur. Onun sözlərinə görə, peyvəndləmə prosesi Azərbaycanda qənaətbəxş şəkildə davam edir: "Bəzi ölkələr peyvəndi ya heç əldə edə bilmirlər, ya da əz əldə edirlər. Biz bu baxımdan avantajlı ölkəyik. Peyvəndləmə uğurlu şəkildə davam edir".

Daha 2 şəhid övladının zəruri xərcləri qarşılandı

"YAŞAT" Fondunun Vətən müharibəsindən sonra dünyaya gələn şəhid övladları üçün layihəsi davam edir.

Fondun hafta.az-a bildirilib ki, daha 2 şəhidimizin yeni doğulan övladlarının, şəhidimiz Orxan Bəxtiyarovun Gəncə şəhərində doğulan övladı Nəfəsin, şəhidimiz Qəzənfər Mütəllibovun Sumqayıt şəhərində doğulan övladı Nişanənin zəruri xərcləri Fond tərəfindən qarşılanıb. Bu məqsədlə 1000 AZN anaya təqdim olunub və dünyaya yet-

AZN-lik hesab açılacaq. Həmin hesaba vəsait Fonda edilən ianələr hesabına təqdim ediləcək.

bara toplanmış məbləğdən köçürülür. Həmin məbləğin üzərinə mütəmadi olaraq faiz toplanacaq və həmin şəhid övladı 18 yaşına çatdıqdan sonra toplanan məbləği özü hesabından çıxara biləcək.

Qeyd edək ki, bankla ana arasında bağlanmış müqaviləyə əsasən bəzi zəruri hallarda ana həmin vəsaiti daha tez çıxara biləcək. Həmçinin ana həmin məbləği istənilən valyutaya da dəyişə bilər. Allah şəhidlərimizə rəhmət etsin!

Yenidən qurulan "Şərq bazarı"

Artıq bir müddətdir ki, Nərimanov rayonunda yerləşən, restavrsiya və yenidənqurma işləri aparılan "Şərq bazarı"nda metal günbəzlərin quraşdırılması işləri bitmək üzrədir. Trend-in məlumatına görə, işlər layihəyə uyğun olaraq davam etdirilir.

Ardıcıl olaraq mövcud inşaat konstruksiyalarının gücləndirilməsi, yeni inşaat konstruksiyalarının və metal konstruksiyaların quraşdırılması davam etdirilir. Bu işlər yekunlaşdıqdan sonra ərazidə landsaft və daxili bəzək təməllənmə işləri davam etdiriləcək.

Yenidənqurma işlərindən sonra "Şərq bazarı"nda millilik və müasirlik sintezini görmək mümkün olacaq. Kompleksdə bazar, iaşə obyektləri, istirahət ocaqları və həminin fəaliyyət göstərəcəyi gözlənilir. Qeyd edək ki, 16 günbəzdən və digər tikililərdən ibarət olan "Şərq bazarı"nın ümumi sahəsi 9 min kvadratmetrə malikdir. Bina 1982-ci ildə tikilib və 2001-ci ildən etibarən Dövlət tərə-

findən qorunan Tarix, Memarlıq və Mədəniyyət Abidələri Siyahısına daxil edilib. Bu cür üslubda olan "Şərq bazarı" Misir, İran və Türkiyə kimi ölkələrdə də var.

■ "Aprel döyüşləri Azərbaycan Ordusunun ilk qələbəsinin qaranquşudur". Bunu Milli Məclisin iclasında deputat Siyavuş Novruzov deyib.

Deputat bildirib ki, bu gün Azərbaycan ərazi bütövlüyünü tam təmin edib: "Müharibə dövründə Azərbaycan xalqı Azərbaycan Prezidentinə, ordusuna dəstək göstərdi. Bu müddət ərzində hər kəs Azərbaycan bayrağını əllərində, çiynlərində daşıdı, öz sevgisini göstərdi.

Müəyyən müddət keçdikdən sonra biz bayrağımızın, dövlət atributlarının asılması qaydasına yenidən baxmalıyıq. Bəzən bayrağımız düzgün asılmır. Biz dövlət atributları haqqında qanun qəbul etmişik. Bizim bayrağa böyük sevgimiz var. Bununla yanaşı, atributlardan parlamentin qəbul etdiyi qaydalara uyğun olaraq istifadə etməliyik".

■ Fövqəladə Hallar Nazirliyinin dəvəti ilə Türkiyədən gəlmiş peşəkar klinik-psixoloq və psixoterapevtlər FHN-in mütəxəssisləri ilə birlikdə Vətən müharibəsi nəticəsində mənəvi-psixoloji problemlər yaşayan vətəndaşlarımızın, o cümlədən uşaqlar və yeniyetmələrin psixoloji reabilitasiyasını davam etdirirlər.

Bakı şəhəri ilə yanaşı, aprelin 5-dən etibarən cənub bölgəsini əhatə etməklə Lənkəran şəhərində, aprelin 12-dən etibarən isə şimal-qərb bölgəsini əhatə etməklə Qəbələ şəhərində türkəyli psixoloq mütəxəssislərin iştirakı ilə müharibədən və erməni terrorundan fiziki və mənəvi zərər görmüş vətəndaşlarımızın psixoloji reabilitasiyası işinə başlanılacaq. Ödənilmiş həyata keçirilən seanslarda iştirak etmək üçün FHN-in "112" qaynar telefon xətti ilə əlaqə saxlamaq lazımdır.

■ "Aprel döyüşlərinin ildönümüdür. Biz qəhrəman şəhidlərimizin qarşısında baş əyirik". Bunu Milli Məclisin bu gün keçirilən iclasında deputat Qənirə Paşayeva deyib.

Deputat təklif edib ki, pensiya yaşına 5-6 il qalmış insanların ixtisara salınması qadağan edilsin: "Ən azı 7 il qalmış insanların ixtisara salınmasının qadağan edilməsi qanunvericiliyə salınmalıdır. Eyni zamanda Alimənt Fondunun yaradılması dəstəkləyir. Alimənti dövlət ödəyə bilər, ancaq sonra bu pulu qarşı tərəfdən məcburi almalıdır. Məhkəmə proseslərində ən çox gözlənilən problem aliməntlərin ödənilməsi ilə bağlıdır. Bunun çətinliyini uşaqlar çəkir. Ana təkbaşına bu proseslərin həyata keçirilməsində zəif qalır. Digər bir məsələ bəzi kəndlərdə olan məktəblərin ağır vəziyyəti ilə bağlıdır".

■ 2021-2022-ci tədris ilinə ölkənin dövlət ümumi təhsil müəssisələrinin II və VI sinifləri üçün yeni hazırlanmış və ya təkmilləşdirilmiş dərslik və dərsliklərin metodik vəsaitlərinə dair ictimai rəyin öyrənilməsi prosesinə başlanılıb.

Təhsil Nazirliyindən hafta.az-a verilən məlumata görə, bu məqsədlə dərslik və dərsliklərin metodik vəsaitlərinin layihələri <www.trims.edu.az> saytının "İctimai müzakirədə olanlar" bölməsində yerləşdirilib. Yaxın müddətdə bütün layihələrin sayta yerləşdirilməsi başa çatacaq. Sayta daxil olaraq qeyd edilən bölmədə yerləşdirilmiş dərslik komplekslərinin məzmunu ilə tanış olmaq, eyni zamanda xüsusi ayrılmış sahədə irad və təkliflər yazmaq mümkündür. İrad və təkliflər derslik@edu.gov.az elektron ünvanına da göndərilə bilər.

SUAL-CAVAB

Hüquqi şəxslər tərəfindən icarəyə götürülmüş dövlət torpaqlarına görə torpaq vergisi üzrə öhdəlik yaranırmı?

- Vergi Məcəlləsinin 204-cü maddəsinə əsasən Azərbaycan Respublikasının ərazisində mülkiyyətində və ya istifadəsində torpaq sahələri olan fiziki şəxslər və müəssisələr torpaq vergisinin ödəyiciləridir. Vergi Məcəlləsinin 207.1.2-ci maddəsinin müddəalarına görə dövlət hakimiyyəti orqanlarının mülkiyyətində və ya istifadəsində olan torpaqlar torpaq vergisindən azaddır. "Torpaq icarəsi haqqında" Qanununun 14-cü maddəsinə əsasən icarəyəverən torpaq vergisi tədiyəçisi olmadıqda, icarə haqqının tərkibində torpaq vergisi nəzərə alınmır. Qeyd olunanlara əsasən bildirdik ki, dövlət hakimiyyəti orqanlarının mülkiyyətində və ya istifadəsində olan torpaq sahələri torpaq vergisindən azaddır. Həmin torpaq sahələrinə hüquqi şəxslərə icarəyə verilən zaman icarəyəverən dövlət orqanı torpaq vergisinin tədiyəçisi olmadığı üçün icarəyə götürən hüquqi şəxslər dövlətdən icarəyə götürülmüş torpaq sahəsinə görə icarə haqqı ödəməklə yanaşı, bu torpaq sahələrinə görə dövlət büdcəsinə torpaq vergisi ödəməli və vergi orqanına torpaq vergisinin bəyannaməsini təqdim etməlidirlər.

Kirayə müqaviləsinin təsdiqi ilə bağlı hansı məbləğdə dövlət rüsumu ödənilir?

- Yaşayış sahəsinin kirayə verilməsi müqaviləsinin notariat qaydada təsdiqi ilə bağlı dövlət rüsumu 20 manat, xidmət haqqı 3 manat təşkil edir.

Fərdi yaşayış evlərinin qazlaşdırılması necə həyata keçirilir?

- Fərdi yaşayış evinin qazlaşdırılması üçün vətəndaş "ASAN xidmət" və ya "ASAN kommunal" mərkəzlərinə müraciət etməli, ərizə formasını doldurmalı və razılaşma protokolu ilə tanış olmalıdır. Fərdi yaşayış evinin ümumi saatlıq qaz tələbatı 10m3-dən yuxarı olduqda eyni zamanda layihənin hazırlanması məqsədilə texniki şərtin verilməsi üçün də (ödənişsizdir) vətəndaş "ASAN xidmət" və ya "ASAN kommunal" mərkəzlərinə müraciət etməlidir. İcraçı tərəfindən qazlaşdırılma mümkünlüyü yerində araşdırılır, işin həcmi müəyyən edilir və vətəndaşla icraçı arasında müqavilə bağlanılır. Müqavilə əsasında vətəndaşın vəsaiti hesabına qazlaşdırılma işləri həyata keçirilir. Qazlaşdırılma işləri təməlləndirildikdən, məişət qaz sayğacı quraşdırıldıqdan və istismara qəbul edildikdən sonra "Azəriqaz" İB tərəfindən ödənişsiz olaraq qaz sayğacı və abonent qeydiyyatı alınır, "smart" qaz sayğacı quraşdırıldıqda abonent smart kartı verilir, qazın alqı-satqısı barədə müqavilə bağlanılır və müvafiq qaydada təbii qazın verilməsi təmin olunur. Paylayıcı küçə qaz xətti olmayan və ya qaz təchizatı mənbəyindən aralı olan yaşayış sahələrindəki fərdi evlərin vətəndaşların öz vəsaiti hesabına qazlaşdırılması üçün vətəndaş ilk növbədə texniki şərti almaq üçün (ödənişsizdir) "ASAN Xidmət" mərkəzinə müraciət etməlidir. Texniki şərt əsasında vətəndaşın öz vəsaiti hesabına layihə hazırlanmalı, müvafiq razılaşdırılmaların keçirilməsi və icraçı (əlaqə rəkvizitləri "ASAN xidmət" və "ASAN kommunal" mərkəzlərindən əldə edilə bilər) tərəfindən küçə qaz xətti çəkilməli, "Azəriqaz" İB-nin struktur bölməsinin iştirakı ilə istismara qəbul edilməlidir. Küçə qaz xətti istismara qəbul edildikdən sonra fərdi evlərin qazlaşdırılması yuxarıda qeyd olunan qaydada həyata keçirilir.

Fərdi sahibkar 2019-cu ildən vergi uçotuna alınaraq kənd təsərrüfatı məhsullarının istehsalı ilə məşğuldur. Vergidən azad olunan dövrüyyə barədə bəyannamə verməməyə görə fərdi sahibkara maliyyə sanksiyası tətbiq oluna bilərmi?

- Mövcud qanunvericiliklə nəzərdə tutulmuş qaydada gəlirlərinin (xərclərinin), o cümlədən vergidən azad edilən gəlirlərinin (xərclərinin) və vergitutma obyektlərinin uçotunu aparmaq və vergi oqanına bəyannamə təqdim etmək vergi ödəyicisinin vəzifəsidir. Eyni zamanda Vergi Məcəlləsinin 58.15-ci maddəsinə əsasən bu Məcəllə ilə nəzərdə tutulmuş vergi güzəşt və azadolmalarını əldə edən şəxslər tərəfindən vergidən azad olunan gəlirlərin bəyan edilməsinə və ya azaldılmasına görə vergi ödəyicisinə bəyan edilməmiş və ya azaldılmış gəlirin (xərclər çıxılmadan) 6 faizi miqdarında maliyyə sanksiyası tətbiq edilir (kənd təsərrüfatı məhsullarının istehsalçılarına münasibətdə 2020-ci il yanvarın 1-dən qüvvəyə minir). Bu maddənin müddəalarına əsasən kənd təsərrüfatı məhsullarının istehsalçıları tərəfindən 2020-ci il yanvarın 1-dən etibarən vergidən azad olunan gəlirlərin bəyan edilməsinə görə bəyan edilməmiş gəlirin (xərclər çıxılmadan) 6 faizi miqdarında maliyyə sanksiyası tətbiq edilir.

✍️ Sevinc

İqtisadiyyat

Karantin sərhləşməsi əmlak alqı-satqısını azaldacaq

Ramil Osmanlı,
əmlak məsələləri üzrə
ekspert

Gün ərzində daşınmaz əmlak üzrə 100 əməliyyat aparılırdısa, bu xidmət sahəsində işlərin icrası 2 dəfə azalmış olacaq

■ Həmsöhbətimiz, əmlak məsələləri üzrə ekspert Ramil Osmanlıın sözlərinə görə, sərhləşmə rejiminin tətbiqi, əmlak bazarında qiymətlərə deyil, daha çox satış dinamikasına təsir göstərir, yeni alqı-satqı azalır. Əgər məhdudiyətlər bilavasitə

bazar iştirakçılarının fəaliyyətinə təsir göstərəcəkdir, bu hal, təbii ki, bazara mənfəət təsir edəcək. Tədrisən aktivləşən sahə yenidən passiv rejimə qayıdacaq. Bazar iştirakçılarının fəaliyyəti məhdudlaşdırılmasa, sadəcə, SMS icazə rejiminə keçiləcəkdir, düşünürəm ki, sahəyə ciddi təsir göstərməyəcək. Onsuz da ev almaq niyyətində olan insanlar daha çox əhəlinin çalışan təbəqəsidir. Onların da hərəkətinə icazə olur. Bir tərəfdən də evdə oturan vətəndaş hər hansısa bir əmlakla maraqlanırsa, 3 saat vaxt bunun üçün kifayət edir. Rielteların və digər bəzi qurumların işində məhdudiyətlər olarsa, işçilərin 1/3-i fəaliyyətinə davam edərsə bu, əmlak bazarına təsir edəcək. Tutaq ki, Asan Xidmət mərkəzləri tam gücü ilə fəaliyyət göstərmirsə, bu gün ərzində baş tutan əməliyyatların sayının azalmasına gətirib çıxaracaq. Əməkdaşlarının 1/3-i işləyən qurum günboyu 3 dəfə az iş icra edəcək. Gün ərzində daşınmaz əmlak üzrə 100 əməliyyat aparılırdısa, bu xidmət sahəsində işlərin icrası 2 dəfə azalmış olacaq.

Rielteların fəaliyyəti də bu qəbiləndir. Onların da fəaliyyəti məhdudlaşacaq halda (bir çoxunda VÖEN yoxdur), bazarda durğunluq yaranar bilər.

Postpandemiya üçün proqnoz budur ki, daşınmaz əmlak bazarında ilin ikinci yarısından etibarən müsbət dinamika müşahidə ediləcək. Buna səbəb karantin rejiminin tədrisən yumşaldılması və epidemioloji vəziyyətin sabitləşməsidir. Digər məqam isə azad edilən ərazilərdə infrastruktur, enerji və yaşayış evlərinin salınması layihələrinin başlanmasıdır. Bunlar da bazara pul axını artırır, məşğulluq səviyyəsini yüksəldən amillərdir. Her iki hal

Son vaxtlar yenidən sərhləşmə rejiminin tətbiqi olunaçağı ilə bağlı müxtəlif fikirlər səsləndirilir. Elə yenicə distant təhsilə keçid baş verdi ki, bu hal söyləntiləri bir qədər də gücləndirir. Əvvəlki təcrübələrdən də aydırdır ki, sərhləşmə rejiminin tətbiqi fəaliyyətin bütün sahələrinə öz təsirinə göstərir. Nəzərə alsaq ki, yaz gəlib, ev alqı-satqısında, ümumilikdə əmlak bazarında canlanma müşahidə olunacaq bir dövrdür. Bəs görəsən, indiki vəziyyətdə karantin tətbiqi bu sahəyə nə kimi təsir göstərə bilər? *Hafta.az* əməkdaşı mövzunun müzakirəsini mütəxəssislərə etibar etdi.

bazara müsbət təsir göstərir. Müsbət təsir dedikdə, həm müraciətlərin sayının, pul axınının, alqı-satqı tempinin artımı, həm də istehlak məhsullarının - tikinti materiallarının qiymət artımı nəzərdə tutulur.

■ Ardınca isə müzakirəmizi iqtisadçı ekspert Fuad İbrahimovla davam etdirdik. O bildirdi ki, sərhləşmə rejiminin tətbiqi təkcə Azərbaycan deyil, bütün dünya ölkələrinin iqtisadiyyatına mənfəət təsir göstərir.

Bu gün ölkədə karantin yenidən sərhləşməsi bütün sahələrdə eləcə də daşınmaz əmlak bazarında özünü biruzə verəcək. Çünki, pandemiya dövrü insanlarda "qənaətçilik paradoksu" deyilən hissləri hərəkətə gətirir. Bu günlərdə hər kəsin qazancı azalır, xərcləri isə əvvəlki ilə eyni səviyyədə qalır. Belə olduğu halda insanlar qənaət rejiminə keçir, iri həcmli alqı-veriş etməkdən qaçınırlar. Pandemiya dövründə təkcə əmlak alqı-satqısında deyil, kirayə vermə sahəsində də tənəzzül müşahidə olunur.

"Bu gün bazarda kifayət qədər çox boş mənzil və kirayəlik əmlaklar var. Müşahidə aparmaq kifayətdir ki, boş qeyri yaşayış obyektlərinin sayı artıb. Tutaq ki, böyük yaşayış binasının altında idman zalı var və bu obyekt bir ildir fəaliyyətini dayandırır. Təbii ki sahibkar bir ildən artıqdır kirayə haqqını ödəməyən icarədarla yollarını ayırır, əmlakını pandemiya dövründə fəaliyyətini davam etdirən sahə ilə əvəzləmək istəyir. Universitetlər bağlanıb, xarici qonaqlar və turistlər yoxdur, hər şey distant həyata keçirilir. Şübhəsiz ki, mənzilləri kirayə götürən insanların da həcmi azalır, bunlar hamısı bazarda boş obyektlərin yaranmasına səbəb

Fuad İbrahimov,
iqtisadçı ekspert

Karantin yenidən sərhləşməsi bütün sahələrdə eləcə də daşınmaz əmlak bazarında özünü biruzə verəcək

olur". Mütəxəssis son vaxtlar ölkədə eləcə də dünyada iqtisadiyyatın "daralması" məsələsinə də münasibət bildirdi: "Hazırda iqtisadiyyatın sıxılması ilə bağlı bir çox bizneslər fəaliyyətini ya məhdudlaşdırır ya da dayandırır. Məsələn üçün bir biznesin bir neçə filialı var idisə, hazırda inlar birləşdirilib və biri idarə olunur. İstehlak bazarı da kifayət qədər azalıb. Belə halda da biznesdə gəlir azalır, xərc isə öz yerində qalır. Adətən əmlak sahəsində mövsümi bahalaşma olurdu. İndiki dövrdə də çox güman, alqı-verişdə say artımı olsun. Bahalaşma olacağı halda isə yenidən durğunluq yaranar bilər. Çünki hazırda hər bir biznes sahəsinin gəliri azalıb".

Ekspertin rəyindən də aydın göründü ki, yazın gəlişi əmlak bazarında canlanmaya səbəb olmağa kifayət etmir. Bunun üçün fəaliyyətin digər sahələrinin də tam şəkildə işini təşkil etməsi əsas şərtlərdəndir.

■ Banu

"Azercell"-in Mobil Diş və Göz Klinikaları təmənnsəsiz xidməti davam etdirir

Əhəlinin aztəminatlı təbəqəsinə təmənnsəsiz xidmət göstərən "Azercell Telekom" MMC-nin Mobil Diş və Göz Klinikaları 2021-ci ilin ilk üç ayında aktiv fəaliyyətini davam etdirib. Pandemiya dövründə belə fəaliyyət göstərən klinikaların həkimləri bütün təhlükəsizlik və gigiyena qaydalarına müvafiq şəkildə bu ilin ilk rübündə 150-dən çox xəstəni pulsuz müayinə və müalicə ediblər.

Səyyar klinikalar respublikanın müxtəlif bölgələrində kimsəsiz uşaqlar və aztəminatlı ailələrlə yanaşı, şəhid ailələrinin üzvləri və Vətən müharibəsi qazilərinə xidmət göstərirlər. İlin əvvəlində Mobil Diş və Göz Klinikalarının həkimləri Xudat şəhərinə səfər ediblər.

Səfər zaman aztəminatlı ailələrin və şəhid ailələrinin üzvlərindən olan 52 uşaq Mobil Diş Klinikasında müayinədən keçib. Dişlərində problem aşkarlanan uşaqlar təmənnsəsiz olaraq müalicə olunublar. 2021-ci ilin birinci rübündə Azercell-in Mobil Göz Klinika-

sında 105 nəfər (53 uşaq, 52 böyük) ödənişsiz göz müayinəsindən keçib. Təkcə Xudat şəhərində 50-dən çox xəstəyə yardım göstərilib. Bundan əlavə, Sumqayıtdakı 1 nömrəli Uşaq Gənclər İnkişaf Mərkəzində 30 nəfər səyyar klinka həkimlərindən kömək alıb.

Hesabat dövründə Sabunçu rayonunun Bakıxanov qəsəbəsində yaşayan şəhid ailələrinin üzvləri üçün də pulsuz göz müayinəsi həyata keçirilib. Həmçinin, Bakıda "Damla" aztəminatlı ailələrə qayğı İctimai Birliyinin 25 üzvü də Mobil Göz Klinikasının imkanlarından yararlanıblar.

Qeyd edək ki, "Azercell Telekom" MMC-yə məxsus və 10 ildən çox müddətə xüsusi qayğıya ehtiyacı olan əhəliyə təmənnsəsiz xidmət edən mobil klinikalar "Xəzər Qayğıkeçlik Layihəsi" İctimai Birliyinin dəstəyi ilə fəaliyyət göstərir. Bu müddət ərzində Mobil Diş və Göz Klinikalarının həkimləri tərəfindən minlərlə insan müayinə edilib və zəruri müalicə alıb.

■ Azad Əliyev

GÜNÜN FOTOSU

Rusiyada enmə zolağında iki təyyarə toqquşdu...

Gender əsaslı zorakılıq qurbanlarının diqqətinə

Mehriban Zeynalova,
"Təmiz Dünya" İctimai
Birliyinin sədri

Qaynar xəttin yaradılması daxil olan müraciətlərin əsasında real statistik rəqəmlərin əldə olunmasına da müsbət təsir göstərəcək. ▶ Səf. 4

STATİSTİKA

■ Beyin insanın kəllə sümüyünün daxilində 90-95 faizini tutur.

■ Beynimizdə 100 milyardan artıq neyron var.

■ Beynin kütləsi insan orqanizminin 2 faizinə bərabərdir.

■ Alimlərin hesablamalarına görə, insanın beyində orta hesabla gün ərzində 70 mindən çox fikir formalaşır.

Cəbhəyə könüllü yollanan şəhid Şəhriyar Qasımov

▶ Səf. 7

Həftənin TƏLTİFİ

Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev aprelin 1-də Türkiyənin "Baykar Makine" şirkətinin texniki direktoru Selçuk Bayraktarı və "ASELSAN" şirkətinin idarə heyətinin rəhbəri və baş direktoru Haluk Görgünü qəbul edib. Bununla bağlı Prezidentin mətbuat xidməti məlumat yayıb. İlham Əliyev S. Bayraktarı "Qarabağ" ordeni ilə təltif edib. Bu barədə twitter hesabında yazan Bayraktar bundan şərəf və qürur hissi duyduğunu vurğulayıb.

Həftənin İŞSİZİ

Prezident İlham Əliyev Əhməd Əhmədovun vəzifəsindən azad edib. Dövlət başçısının imzaladığı sərəncama əsasən, Əhməd Cuma oğlu Əhmədov Azərbaycan Meliorasiya və Su Təsərrüfatı Açıq Səhmdar Cəmiyyətinin sədri vəzifəsindən azad edilib. Qeyd edək ki, 76 yaşlı Ə.Əhmədov 2006-cı ildən sözügedən qurumun sədri vəzifəsini icra edirdi. O, Zaqatala Rayon İcra Hakimiyyətinin başçısı Mübariz Əhmədovun qardaşıdır.

Həftənin MƏHKUMU

Azərbaycan Milli Məclisinin sabiq deputatı Rafael Cəbrayilov barəsində həbs qətimkan tədbiri seçilib. Bu barədə Baş Prokurorluqdan hafta.az-a daxil olan məlumatda deyilir: Azərbaycan Respublikası Milli Məclisinin III, IV və V çağırış deputatı olmuş Cəbrayilov Rafael Kamil oğlunun öz qulluq mövqeyindən istifadə edərək külli miqdarda ziyan vurmaqla dələduzluq törətməsi və digər faktlar üzrə Cinayət Məcəlləsinin müvafiq maddələri ilə Baş prokuror yanında Korupsiyaya qarşı Mübarizə Baş İdarəsində cinayət işi başlanmaqla ibtidai istintaqı aparılıb.

Həftənin NOBEL NAMİZƏDİ

Çexenistanın başçısı Ramzan Kadirov "Nobel" Sülh Mükafatına namizəd göstərilir. Bu barədə Beynəlxalq Nobel Məlumat Mərkəzinin (VM) prezidenti Vyacheslav Tyutyunnik "Komsomolskaya pravda"ya açıqlama verib. "Kadirov son 15 ildə tarixən çətin Çexenistan bölgəsində etibarlı sülhün qurulmasına və qorunmasına verdiyi böyük töhfəsinə görə namizəd göstərilir", - deyir Tyutyunnik qeyd edib. O, arizənin Norveç təmsilçiləri tərəfindən verilmiş ola biləcəyini bildirib.

Həftənin BƏNZƏTMƏSİ

"ABŞ "küçə xuliqanı" kimi davranır və Rusiya qarşısında istəməsə də, özü üçün cavab verə bilər". Bu barədə Rusiya xarici işlər naziri Sergey Lavrov Birinci Kanalda yayımlanan "Böyük Oyun" programının efirində bildirib. "Bilirsiniz, indi nələrin baş verdiyini həyatı obrazlarla təsvir etmək dəbdədir. Hamımız uşaqlıqda həyətdə oynayırdıq. Müxtəlif yaşda, fərqli məktəblərdən tərbiyə görmüş uşaqlar bir yerdə yaşayırdılar. Həm də həyətdə hamısı iki-üç əsas xuliqan olurdu: hamını sıraya düzürdülər, cəzalandırılırdılar. Ancaq iki, üç, dörd il keçəndən sonra bu balaca uşaqlar böyüdülər və cavabını verə bildilər".

Həftənin ÇAĞIRIŞI

"Türkdillilə ölkələr Azərbaycanın 44 günlük müharibə nəticəsində erməni işğalından azad edilmiş əraziləri bərpa etmək səylərini dəstəkləməlidirlər". Bunu Türkiyə Prezidenti Rəcəb Tayyib Ərdoğan bu gün Türkdillilə Dövlətlərin Əməkdaşlıq Şurasının (Türk Şurası) qeyri-rəsmi sammitində deyib. Türkiyə Prezidenti bir daha Azərbaycan rəhbərliyini və xalqını Qarabağdakı tarixi torpaqların azad edilməsi münasibətilə təbrik edib.

Həftənin MÜTTƏHİMİ

Ermənistanın baş prokuroru prezident Armen Sarkisyanın ikinci vətəndaşlığını gizlətməsi ilə bağlı fakt üzrə cinayət işini Xüsusi İstintaq Xidmətinə göndərib. Bu barədə Ermənistan baş prokurorunun müşaviri Qor Abramyan deyib. "Baş Prokurorluq məlumat alıb. İlk araşdırmadan sonra materiallar hazırlanması üçün Xüsusi İstintaq Xidmətinə göndərilib, işin davam etdirilib-ətdirilməsinə bundan sonra qərar veriləcək". Xatırladaq ki, Ermənistanda 53 vəkil maruzə ilə çıxış edərək prezident Armen Sarkisyanın 2003-2012-ci illərdə, ən azı, 10 illik Britaniya vətəndaşlığına sahib olduğunu deyib.

■ Azad Əliyev